

เอกสารประกอบโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ
เรื่อง “ข้อมูลภาครัฐกับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ”

วันพุธที่ 25 พฤศจิกายน 2558 เวลา 08.30- 16.30 น.

ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประเด็นนำเสนอ

1. บทนำ

2. การดำเนินงานของสถาบันจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

Part A สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD)

Part B สภาเศรษฐกิจโลกหรือ เวลด์อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum: WEF)

Part C การจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) โดยธนาคารโลก (The World Bank)

3. บทสรุป

การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาของประเทศต่างๆ ทั่วโลกในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบแข่งขันในเวทีโลกได้ ซึ่งความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (National Competitiveness) คือ ขีดความสามารถและผลประกอบการของประเทศในการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การประกอบกิจการ ในปัจจุบันหน่วยงานที่มีการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศมีหลายหน่วยงาน แต่ที่ได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่การจัดอันดับโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) สภาเศรษฐกิจโลกหรือ เวลด์อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum: WEF) และนอกจาก 2 องค์กรที่กล่าวมาแล้ว ธนาคารโลก (The World Bank) ยังได้จัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ของประเทศต่างๆ ด้วย

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน IMD WEF และ World Bank ในแต่ละปีมีการใช้ข้อมูลจากรายงานสถิติ (Secondary data หรือ Hard data) ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐในประเทศและข้อมูลจากองค์กรระหว่างประเทศ ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านกระบวนการจัดเก็บข้อมูล รวมทั้ง คำนิยาม (Definition) ที่ใช้ในเกณฑ์การจัดอันดับ (Criteria) ของสถาบัน IMD WEF และ World Bank จึงเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อข้อมูลที่ถูกใช้ในการอันดับและสะท้อนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในแต่ละปี เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ให้เกิดความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานและข้อมูลซึ่งสถาบันจัดอันดับ IMD WEF และ World Bank นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน

ผู้จัดทำขอขอบคุณการสนับสนุนข้อมูลจากหน่วยงานร่วมดำเนินการในประเทศไทย (Partner Institutes) ของสถาบันจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในส่วนของ IMD (TMA-สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย) WEF (คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ดร.พสุ เดชะรินทร์) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) หน่วยงานหลักในประเทศไทยสำหรับข้อมูลด้านการอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลก (The World Bank) ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลซึ่งนำเสนอในเอกสารนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับส่วนราชการต่างๆ ในการนำไปปรับใช้ในการทำงานด้านการจัดระบบสถิติประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรมและสามารถสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) ขับเคลื่อนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป

สำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พฤษภาคม 2558

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในรายงาน

The World Competitiveness Yearbook (WCY) โดยสถาบันการจัดการนานาชาติ
(International Institute for Management Development: IMD)

1. ทำความรู้จัก International Institute for Management Development (IMD)

1.1ความเป็นมา

International Institute for Management Development (IMD) ก่อตั้งขึ้นในเดือนมกราคมปี 1990 ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์จากการร่วมดำเนินการระหว่าง International Management Institute, IMI (Geneva) และ Institut pour l'Etude des Methodes de Direction de l'Entreprise, IMEDE (Lausanne) IMD เป็นหนึ่งในโรงเรียนธุรกิจชั้นนำของโลก ทั้งในด้านการฝึกอบรมการพัฒนาทักษะบริหารจัดการทั่วไปและสร้างความเป็นผู้นำ โดยในแต่ละปี IMD จะเปิดรับผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจากทั่วโลก สำหรับ IMD World Competitiveness Center (WCC) จะเป็นหนึ่งในศูนย์วิจัยของ IMD ซึ่งเริ่มดำเนินการสำรวจความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภาคธุรกิจมาตั้งแต่ปี 1989 โดยในระยะที่ผ่านมาได้สร้างความร่วมมือกับเครือข่าย 55 สถาบันพันธมิตรจากทั่วโลก เพื่อให้บริการภาครัฐ ภาคธุรกิจและองค์กรวิชาการด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- IMD World Competitiveness Yearbook
- IMD World Competitiveness Online
- Customized programs, workshops and conferences
- Special country/regional competitiveness reports
- Company competitiveness assessment and education
- IMD World Talent Report

1.2 IMD World Competitiveness Yearbookคืออะไร

IMD World Competitiveness Yearbook (WCY) เป็นรายงานเกี่ยวกับอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั่วโลก ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 1989 โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอรายละเอียดของประเทศต่างๆ เพื่อใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการเปรียบเทียบระดับความสามารถการแข่งขัน รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่การวิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนาต่างๆ และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศเพื่อสร้างความมั่นคงและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน WCY มีกรอบแนวคิดที่ว่าความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ไม่ควรพิจารณาเพียงมูลค่า GDP และผลิตภาพ (Productivity) เท่านั้น การสร้างและรักษาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการเมืองมิติดังสังคมและวัฒนธรรม เป็นเรื่องที่สำคัญด้วยเช่นกัน รูปแบบการนำเสนอใน WCY แต่ละปี องค์ประกอบหลักมี 2 ส่วน โดยส่วนที่ 1 ประกอบด้วย

- The IMD World Competitiveness Scoreboard
- The IMD World Competitiveness Customized Rankings
- Competitiveness Factors
 - Competitiveness Factor Rankings
 - Evolution of the Overall Ranking and Competitiveness Factors
 - Sub-factor Rankings

ส่วนที่สองของ WCY จะนำเสนอความสามารถในการแข่งขันรายประเทศ (National Competitiveness Profiles) ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์การแข่งขันได้หลายรูปแบบ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 How to use the Yearbook

ที่มา IMD World Competitiveness Yearbook 2015 หน้า 474

2. การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน

2.1 จำนวนประเทศและการแบ่งกลุ่มตัวชี้วัดในการจัดอันดับ

สำหรับปี 2558 (WCY2015) IMD ได้สำรวจและจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทั้งหมด 61 เขตเศรษฐกิจทั่วโลกโดยการจัดอันดับประกอบด้วยตัวชี้วัดใน 4 กลุ่มหลัก (Competitiveness Factors) คือสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยแต่ละกลุ่มหลักจะมี 5 กลุ่มย่อย (Sub-factors) และแต่ละกลุ่มย่อย จะมีจำนวนตัวชี้วัด (Criteria) ที่แตกต่างกันไป ดังแสดงในภาพที่ 2

Economic Performance (84 Criteria)	Government Efficiency (71 Criteria)	Business Efficiency (71 Criteria)	Infrastructure (116 Criteria)
Domestic Economy (25)	Public Finance (12)	Productivity and Efficiency (11)	Basic Infrastructure (25)
International trade (26)	Fiscal Policy (13)	Labor Market (24)	Technological Infrastructure (23)
International Investment (16)	Institutional Framework (7)	Finance (20)	Scientific Infrastructure (23)
Employment (8)	Business Registration (20)	Management Practices (9)	Health and Environment (26)
Prices (6)	Social Framework (12)	Attitudes and Values (7)	Education (17)

ภาพที่ 2 ตัวชี้วัดใน 4 กลุ่มหลักของการจัดอันดับ

ที่มา IMD World Competitiveness Yearbook 2015 หน้า 485

2.2 ทำความเข้าใจสมมติฐาน (Assumptions) ในการกำหนดตัวชี้วัดของ WCY

IMD นิยามความสามารถในการแข่งขันว่าเป็น “ความสามารถของประเทศในการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจให้อื้อต่อการเสริมสร้างและพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศซึ่งจะนำไปสู่ความมั่งคั่งในระยะยาว” และได้กำหนดสมมติฐานในแต่ละกลุ่มตัวชี้วัด ดังนี้

1) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) เป็นกลุ่มตัวชี้วัดจำนวน 84 รายการ

(84 Criteria) ซึ่งประเมินด้านเศรษฐกิจมหภาค ทั้งเศรษฐกิจภายในประเทศ การค้าระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ การจ้างงานและค่าครองชีพ ภายใต้สมมติฐานดังต่อไปนี้

- (1) Competitiveness of a country heavily relies on past economic performance.
- (2) Competition governed by market forces improves the economic performance of a country.
- (3) The more competition there is in the domestic economy; the more competitive the domestic firms are likely to be abroad.
- (4) A country's success in international trade and/or investments reflects competitiveness of its domestic companies.
- (5) Openness for international economic activities increases a country's economic performance.
- (6) International investment allocates economic resources more efficiently worldwide.
- (7) Export-led competitiveness often is associated with growth-orientation in the domestic economy.

2) ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) เป็นกลุ่มตัวชี้วัดจำนวน 71 รายการ

(71 Criteria) เพื่อศึกษานโยบายภาครัฐที่เอื้อต่อความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนได้แก่ การบริหารการเงิน การคลัง นโยบายการคลัง และการดำเนินงานของปัจจัยด้านสถาบัน รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ และกรอบทางด้านสังคมภายใต้สมมติฐานดังต่อไปนี้

- (1) State intervention in business activities should be minimized, apart from creating competitive conditions for enterprises.
- (2) Government should, however, provide macroeconomic and social conditions that are predictable and thus minimize the external risks for economic enterprise.
- (3) Government should be flexible in adapting its economic policies to a changing international environment.
- (4) Government should provide a societal framework which promotes fairness, equality and justice while ensuring the security of the population.

3) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) ใช้ตัวชี้วัดจำนวน 71 รายการ

(71 Criteria) เพื่อศึกษาสภาวะแวดล้อมของประเทศที่เอื้ออำนวยให้องค์กรต่างๆ สามารถดำเนินงานได้ด้วยแนวคิดที่สร้างสรรค์และมีผลกำไรควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยพิจารณาในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผลตลาดแรงงาน ตลาดการเงิน ระเบียบวิธีการทัศนคติและค่านิยมในการบริหารจัดการภายใต้สมมติฐานดังต่อไปนี้

- (1) Efficiency and the ability to adapt to changes in the competitive environment are managerial attributes crucial for enterprise competitiveness.
- (2) Responsible finance support value-adding activities in business.
- (3) A well-developed, internationally integrated financial sector in a country supports its international competitiveness.
- (4) Maintaining a high standard of living requires integration with the international economy.
- (5) Entrepreneurship is crucial for economic activity in its start-up phase.
- (6) A skilled labor force increases a country's competitiveness.
- (7) High productivity reflects an optimum utilization of resources.
- (8) The attitude of the workforce affects the competitiveness of a country.

4) **โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)** เป็นกลุ่มตัวชี้วัดจำนวน 116 รายการ (116 Criteria) เพื่อศึกษาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจทั้งในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง โครงสร้างทางสุขอนามัยสิ่งแวดล้อม และการศึกษาภายใต้สมมติฐานดังต่อไปนี้

- (1) Traditional infrastructure – energy, transport, etc. – is fundamental for economic development.
- (2) Advanced infrastructure - information technology, environment sciences, health sciences, etc. – are nonetheless essential and can provide “leap frog” development.
- (3) Competitive advantage can also be built on efficient and innovative application of existing technologies.
- (4) Investment in basic research and innovative activities creating new knowledge is crucial for a country in a more mature stage of economic development.
- (5) Long-term investment in R&D is likely to increase the competitiveness of enterprises.
- (6) The quality of life is part of the attractiveness of a country.
- (7) Adequate and accessible educational resources help develop a knowledge-driven economy.

2.3 กระบวนการเก็บข้อมูลและประมวลผลในการจัดอันดับ

การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ IMD ในปี 2015 ได้วิเคราะห์อันดับประเทศและภาคธุรกิจใน 61 เศรษฐกิจทั่วโลก โดยใช้ตัวชี้วัด 342 รายการ ข้อมูลในการสำรวจแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลทางสถิติทุติยภูมิ (Hard Data) ของประเทศ ซึ่งใช้ในการประมวลผลการจัดอันดับเป็นสัดส่วน 2 ใน 3 และข้อมูลการสำรวจความคิดเห็น (Opinion Survey) ของผู้บริหารในภาคเอกชนอีก 1 ใน 3 ของข้อมูลทั้งหมด ผลจากการสำรวจความสามารถในการแข่งขันได้จัดทำเป็น WCY และเผยแพร่ไปทั่วโลก โดยอันดับที่ได้รับในแต่ละปีจะเป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน ทั้งในด้านความก้าวหน้าของการพัฒนาและภาพลักษณ์ของประเทศในด้านต่างๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้วางแผนทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน เพื่อยกระดับความในการแข่งขันของประเทศต่อไป

1) ข้อมูลทางสถิติทุติยภูมิ (Hard Data)

ในแต่ละปี IMD จะประสานงานกับหน่วยงานร่วมดำเนินการ (Partner Institutes) ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 55 หน่วยงานทั่วโลก รวมทั้งองค์กรในประเทศ ภูมิภาค และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อรวบรวมข้อมูลทางสถิติทุติยภูมิ (Hard Data) สำหรับปี 2015 IMD มีข้อมูลทางสถิติทุติยภูมิ (Hard Data) จำนวน 224 รายการ ข้อมูลดังกล่าวนี้ได้นำมาใช้ในการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศในรูปแบบตัวชี้วัด 138 รายการ และตัวชี้วัดอีก 86 รายการ จะเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Background) ที่ไม่ได้นำไปใช้คำนวณ เป็นเพียงการนำมาใช้ประกอบรายงาน แต่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นคะแนนสำหรับการจัดอันดับ เช่น World GDP Contribution, Household Consumption Expenditure, Economic Sectors

2) ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็น (Survey Data)

นอกจากข้อมูลทางสถิติทุติยภูมิ 224 รายการ ในแต่ละปี IMD จะดำเนินการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูง (Executive Opinion Survey: EOS) โดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเทศ จะพิจารณาเป็นสัดส่วนกับ GDP ของประเทศนั้น ในปี 2015 ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นเป็นตัวชี้วัดซึ่งนำมาใช้ในการจัดอันดับ 118 รายการ สำหรับแบบสอบถามในแต่ละปี จะเป็นการถามความคิดเห็น (Perception) โดยใช้เกณฑ์วัดจาก 0 ถึง 6 และจะนำคะแนนที่ได้มาแปลงเป็นค่าช่วงข้อมูล 0 - 10 โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$(x * 2) - 2$$

where x = average value

3) การประมวลผลข้อมูลในการจัดอันดับ

สำหรับการคำนวณค่า (scores) ที่มาใช้ในการจัดอันดับ (Ranking) ตัวชี้วัด จะคำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละรายการ โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$s = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}}$$
$$(\text{STD value})_i = \frac{x - \bar{x}}{S}$$

Where:

$\bar{x}$ = original value

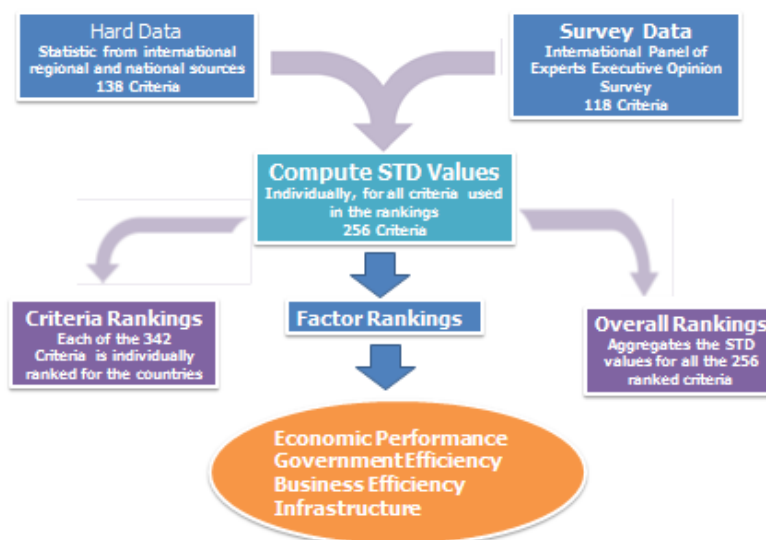
$\bar{x}$ = average value of all the economies

N = number of economies

S = standard deviation

ดังนั้น ข้อมูลซึ่งใช้ในการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของทุกประเทศในปี 2015 ซึ่งนำเสนอใน IMD World Competitiveness Yearbook 2015 เป็นตัวชี้วัดรวมทั้งสิ้น 342 รายการ โดยข้อมูลที่ถูกนำมาใช้คำนวณอันดับ ประกอบด้วยข้อมูลทางสถิติทุติยภูมิ (Hard Data) จำนวน 138 รายการ ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็น (Survey Data) จำนวน 118 รายการ และยังมีข้อมูลพื้นฐาน (Background) จำนวน 86 รายการ ที่ไม่ได้นำไปใช้คำนวณ เป็นเพียงการนำมาใช้ประกอบรายงาน ดังแสดงในภาพที่ 3

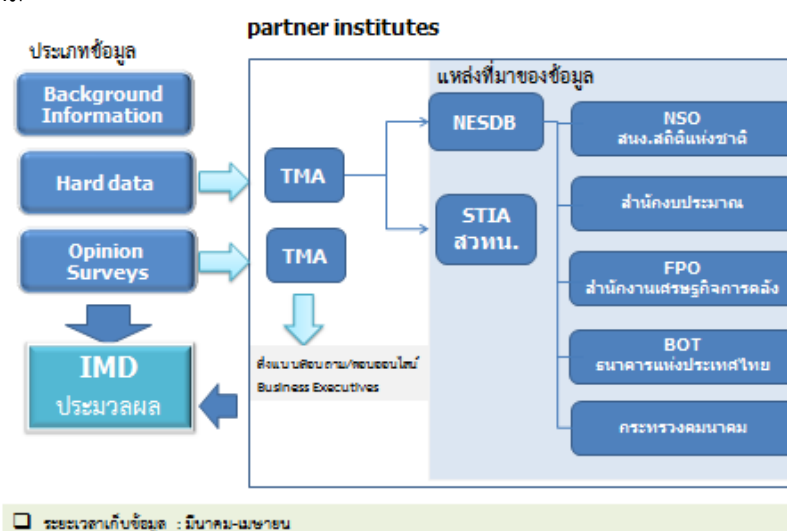
IMD Computing the Rankings

ภาพที่ 3 การประมวลผลข้อมูลในการจัดอันดับโดย IMD
ที่มา IMD World Competitiveness Yearbook 2015 หน้า 486

3. การเก็บข้อมูลในประเทศไทย

กระบวนการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ในประเทศไทย ทาง IMD จะดำเนินการโดยติดต่อให้สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย(TMA) เป็นศูนย์กลางในการจัดส่งความต้องการข้อมูลไปยังหน่วยงานภาครัฐได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ(สวทน.) ซึ่ง TMA จะรวบรวมข้อมูลเหล่านั้นส่งกลับไปให้ IMD นอกจากนี้ ในหลายตัวชี้วัด IMD มีวิธีการสำรวจข้อมูลจากที่ปรากฏในสื่อระหว่างประเทศต่างๆ ด้วย สำหรับการสำรวจข้อมูล (Survey) ในประเทศไทย ซึ่ง IMD ในการจัดอันดับในแต่ละปีจะมาจาก 2 แหล่ง ประกอบด้วย ฐานข้อมูลศิษย์เก่าของ IMD และจากการส่งแบบสำรวจให้ TMA ส่งต่อไปให้ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรต่างๆ ทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิกของ TMA ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลและกระตุ้นให้กรอกข้อมูลตามเวลาที่กำหนดแล้วจัดส่งกลับไปให้ IMD ประมวลผล

ภาพที่ 4 การเก็บข้อมูลในประเทศไทยของ IMD
ที่มา ประมวลโดย สศช.

4. ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดย IMD ปี2015- 2016

ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดย IMD ในปี 2558 อยู่ในอันดับที่ 30 ลดลง 1 อันดับ จากอันดับที่ 29 ในปี 2557 แม้ว่ามีความคืบหน้าสูงขึ้นจาก 64.98 คะแนนเป็น 69.79 ก็ตาม แสดงให้เห็นว่าได้มีการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของประเทศแล้ว แต่ยังไม่มากและไม่รวดเร็วพอเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ โดยในภาพรวมประเทศไทยมีความท้าทายหลายด้านในการส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะการปฏิรูปการเมือง และระบบบริหารภาครัฐ ให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียม และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย การกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทั้งในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม โดยควรเน้นส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและมีมูลค่าเพิ่มเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเน้นการให้การศึกษาแก่ประชาชนในทุกระดับ สำหรับการวิเคราะห์จุดอ่อนของไทยใน 4 กลุ่มหลักของการจัดอันดับ พบว่า

4.1 สมรรถนะทางเศรษฐกิจ(Economic Performance)ปรับตัวลดลง 1อันดับจากอันดับที่12ในปี 2557 มาเป็นอันดับที่ 13ในปี 2558เนื่องจากมีปัจจัยปรับตัวลดลง 3 ด้าน ได้แก่ 1) **ด้านเศรษฐกิจภายในประเทศ** ปรับตัวลดลง 13 อันดับ จากอันดับที่ 33 ในปี 2557เป็นอันดับที่ 46 ในปี 2558โดยตัวชี้วัดที่มีอันดับลดลงอย่างมาก คือ อัตราการเติบโตที่แท้จริงของ GDP และ อัตราการเติบโตที่แท้จริงของ GDP ต่อหัวของประชากร 2) **ด้านการค้าระหว่างประเทศ** ปรับตัวลดลง 3 อันดับ จากอันดับที่ 5 ในปี 2557เป็นอันดับที่ 8 ในปี 2558 โดยตัวชี้วัดที่มีอันดับลดลงอย่างมีนัยสำคัญ คือ อัตราการเติบโตของการส่งออกภาคบริการ 3) **ด้านการลงทุนระหว่างประเทศ** ปรับตัวลดลง 5 อันดับ จากอันดับที่ 29 ในปี 2557เป็นอันดับที่ 34 ในปี 2558เนื่องจากตัวชี้วัดที่มีอันดับลดลงมากในเรื่องความเสี่ยงจากการย้ายฐานการผลิต

4.2 ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ปรับตัวดีขึ้น 1อันดับ จากอันดับที่28ในปี2557 มาเป็นอันดับที่27 ในปี2558 เนื่องจากปัจจัยแทบทุกด้านปรับตัวดีขึ้นโดยเฉพาะ**ด้านกรอบการบริหารด้านสถาบัน**ที่ปรับตัวดีขึ้น 5 อันดับจากอันดับที่ 39 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 34 ในปี 2558 เนื่องจากปัญหาการอุปสรรคและความไม่โปร่งใสปรับตัวขึ้นมากอย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตที่น่าสนใจต่อปัจจัย**ด้านกฎหมายธุรกิจ** ซึ่งแม้ว่าอันดับจะคงที่อยู่ในอันดับที่ 51 จากปีก่อนหน้า แต่เป็นปัจจัยที่ต้องเร่งปรับปรุงเนื่องจากยังอยู่ในอันดับที่ต่ำมาก และอันดับของตัวชี้วัดส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เช่น ระยะเวลาในการเริ่มต้นธุรกิจ กฎหมายด้านการแข่งขันทางการค้า และกฎระเบียบทางภาษีที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และการลงทุนของต่างชาติ เป็นต้นรวมถึงปัจจัย**ด้านกรอบการบริหารด้านสังคม** ที่ต้องเร่งปรับปรุงแม้ว่าจะมีอันดับดีขึ้นจากอันดับที่ 55 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 45 ในปี 2558 แต่ตัวชี้วัดหลายตัวยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะในเรื่องความเสี่ยงจากเสถียรภาพทางการเมือง

4.3 ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) ปรับตัวดีขึ้น 1อันดับ จากอันดับที่25ในปี 2557 มาเป็นอันดับที่ 24ในปี 2558โดยมีการปรับตัวดีขึ้นของปัจจัยด้านผลิตภาพและประสิทธิภาพ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ยังต้องเร่งปรับปรุงปัจจัยใน**ด้านผลิตภาพและประสิทธิภาพ** ที่ถึงแม้ว่าจะปรับตัวดีขึ้น 2 อันดับจากอันดับที่ 49 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 47 ในปี 2558 แต่ตัวชี้วัดหลายตัวยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่ ผลิตภาพการผลิตรวม ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ ผลิตภาพของแรงงาน และประสิทธิภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

- 4.4 โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)** ยังอยู่ในอันดับที่ต่ำมาก แม้ว่าจะปรับตัวดีขึ้น 2 อันดับ จากอันดับที่ 48 ในปี 2557 มาเป็นอันดับที่ 46 ในปี 2558 เนื่องจากอันดับของปัจจัยแทบทุกด้านยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่
- 1) **โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี** ปรับตัวลดลง 3 อันดับจากอันดับที่ 41 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 44 ในปี 2558 แม้ว่าในหลายตัวชี้วัดจะมีข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาดีขึ้นแต่อันดับกลับลดลง ยกตัวอย่างเช่น ตัวชี้วัดด้านจำนวนคอมพิวเตอร์ต่อประชากรหนึ่งพันคน แม้ว่าในปี 2558 จะเพิ่มจำนวนเป็น 185 จาก 165.46 ในปี 2557 แต่อันดับกลับปรับตัวลดลง 2 อันดับ จากอันดับที่ 55 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 57 ในปี 2558
 - 2) **โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์** ปรับตัวลดลง 1 อันดับจากอันดับที่ 46 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 47 ในปี 2558 โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และความสามารถด้านนวัตกรรมยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก
 - 3) **สุขภาพและสิ่งแวดล้อม** ปรับตัวลดลง 1 อันดับจากอันดับที่ 53 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 54 ในปี 2558 เนื่องจากตัวชี้วัดหลายตัวยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เช่น สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพต่อ GDP ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ดัชนีการพัฒนามนุษย์ และผลกระทบของกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ
 - 4) **ด้านการศึกษา** ปรับตัวดีขึ้น 6 อันดับจากอันดับที่ 54 ในปี 2557 เป็นอันดับที่ 48 ในปี 2558 อย่างไรก็ตามเกณฑ์ชี้วัดแทบทุกตัวยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะความสามารถทางภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และด้านการบริหารจัดการการศึกษาให้ตอบสนองความจำเป็นของภาคธุรกิจ ที่ต้องเร่งปรับปรุงเนื่องจากจะส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

ปี	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
อันดับรวม	33	27	26	26	27	30	27	29	30
1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ	15	12	14	6	10	15	9	12	13
1.1 เศรษฐกิจในประเทศ	47	48	48	35	27	47	14	33	46
1.2 การค้าระหว่างประเทศ	13	21	16	5	6	8	4	5	8
1.3 การลงทุนระหว่างประเทศ	45	47	46	38	34	33	31	29	34
1.4 การจ้างงาน	6	4	4	3	3	2	3	4	3
1.5 ระดับราคา	6	4	5	4	23	28	31	37	19
2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ	27	22	17	18	23	26	22	28	27
2.1 ฐานการคลัง	16	29	20	14	11	18	19	19	14
2.2 นโยบายการคลัง	6	5	8	7	7	6	5	6	6
2.3 การบริหารการคลัง	45	40	26	32	35	32	30	39	34
2.4 กฎหมายด้านธุรกิจ	37	29	29	28	39	44	43	51	51
2.5 การบริหารการคลัง	40	36	26	33	47	50	48	55	45
3. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน	34	25	25	20	19	23	18	25	24
3.1 ผลผลิตและประสิทธิภาพ	48	48	50	49	33	57	44	49	47
3.2 ตลาดแรงงาน	7	3	7	2	2	4	2	5	8
3.3 การเงิน	44	31	22	18	19	15	10	21	21
3.4 การบริหารจัดการ	35	19	15	13	16	19	16	26	25
3.5 ทักษะคนและค่านิยม	30	20	19	19	16	17	17	20	24
4. โครงสร้างพื้นฐาน	48	39	42	46	47	49	48	48	46
4.1 สาธารณูปโภคพื้นฐาน	35	29	29	26	24	26	25	28	30
4.2 โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี	48	43	36	48	52	50	47	41	44
4.3 โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์	49	37	40	40	40	40	40	46	47
4.4 สุขภาพและสิ่งแวดล้อม	48	47	50	51	54	52	55	53	54
4.5 การศึกษา	46	43	47	47	51	52	51	54	48

ตารางที่ 1 ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2558 โดย IMD

ที่มา รายงาน IMD World Competitiveness Yearbook 2007-2015 ประมวลโดย สศ

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (The Global Competitiveness Report) โดยสภาเศรษฐกิจโลกหรือ เวลต์อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum: WEF)

1. ทำความรู้จักเวลต์อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum: WEF)

1.1 ความเป็นมา

สภาเศรษฐกิจโลก (อังกฤษ: World Economic Forum; WEF) ก่อตั้งขึ้นในปี 1971 โดย คลาอุส มาร์ติน สเวบ (Klaus Martin Schwab) มีสำนักงานใหญ่ใน กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ WEF เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยจะมุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างประเทศของผู้นำภาครัฐและเอกชน ทั้งทางด้านการเมือง ภาครัฐกิจ และภาคสังคม เพื่อร่วมกันพิจารณาประเด็นการพัฒนาของโลก ภูมิภาค และภาคอุตสาหกรรมต่างๆ โดยจะจัดการประชุมขึ้นทุกปีในเมืองดาวอส (Davos) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในแต่ละปี WEF ได้เผยแพร่รายงานอย่างต่อเนื่องในหัวข้อต่างๆ เป็นจำนวนมาก และยังมีการจัดทำรายงานวิจัยเฉพาะด้านที่น่าสนใจ เช่น Global Competitiveness Report, The Inclusive Growth and Development Report, Global Risks Report, Global Gender Gap Report เป็นต้น

1.2 Global Competitiveness Report คืออะไร

รายงาน Global Competitiveness Report นำเสนอการวัดอันดับความสามารถทางการแข่งขันหรือที่เรียกว่า Global Competitiveness Index (GCI) ของประเทศต่างๆในโลกจากการสำรวจของ WEF โดย GCI ได้รับความสนใจจากประเทศต่างๆ ทั้งในภาคการเมือง ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษาและประชาชนทั่วไป เนื่องจากสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความสามารถ และศักยภาพในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลก นอกจากนี้ ข้อมูลใน Global Competitiveness Report ได้ชี้ให้เห็นถึง จุดแข็ง จุดอ่อน ของแต่ละประเทศ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ทิศทางของนโยบายในภาคส่วนต่างๆ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันต่อไปได้

การนำเสนอใน Global Competitiveness Report 2015 -2016 มีองค์ประกอบหลัก 2 ส่วน ดังนี้

Part 1: Measuring Competitiveness

- Reaching Beyond the New Normal Findings from the Global Competitiveness Index 2015–2016
- Drivers of Long-Run Prosperity: Laying the Foundations for an Updated Global Competitiveness Index
- The Executive Opinion Survey: The Voice of the Business Community

Part 2: Country/Economy Profiles

2. การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (The Global Competitiveness Report)

WEF ได้นิยามไว้ใน The Global Competitiveness Report ว่า “ความสามารถในการแข่งขันเป็นเรื่องของระดับผลิตภาพการผลิตของแต่ละประเทศ โดยปัจจัยด้านสถาบัน เช่น กฎหมาย ตลอดจนนโยบายและปัจจัยอื่นๆ จะมีบทบาทต่อการเพิ่มขึ้นหรือการลดลงของผลิตภาพการผลิต” โดยในปี 2015 รายงาน Global Competitiveness Report 2015 -2016 (GCR 2015- 2016) ครอบคลุมข้อมูล 140 ประเทศ (ในปี 2014 - 2015 ประกอบด้วย 144 ประเทศ) การจัดอันดับจะพิจารณาปัจจัยการพัฒนาประเทศซึ่งส่งเสริมให้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน การจัดอันดับจะประกอบด้วย 12 กลุ่มปัจจัย (Pillar) และมีตัวชี้วัด (Indicator) รวมทั้งสิ้น 114 รายการ

2.1 การแบ่งกลุ่มประเทศในการจัดอันดับ

Global Competitiveness Report 2015 -2016 แบ่งกลุ่มประเทศเป็น 3 ระดับ สำหรับการจัดอันดับโดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP per capita) โดยกำหนดเกณฑ์ในแต่ละระดับดังนี้

- 1) **ระดับที่ 1 กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยปัจจัยพื้นฐาน (Stage 1: Factor-driven)**
ได้แก่ ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรต่ำกว่า 2,000 เหรียญสหรัฐ
มีจำนวนทั้งหมด 35 ประเทศ
- 2) **ระดับที่ 2 กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยประสิทธิภาพ (Stage 2: Efficiency-driven)**
ได้แก่ ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรระหว่าง 3,000–8,999 เหรียญสหรัฐ
มีจำนวนทั้งหมด 31 ประเทศ
- 3) **ระดับที่ 3 กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรม (Stage 3: Innovation-driven)**
ได้แก่ ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรสูงกว่า 17,000 เหรียญสหรัฐ
มีจำนวนทั้งหมด 38 ประเทศ

สำหรับประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรอยู่ระหว่างค่าที่ WEF กำหนดในระดับที่ 1 กับระดับที่ 2 และระหว่างในระดับที่ 2 และระดับที่ 3 ถือเป็นประเทศที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านการพัฒนา (Transition) โดยมี 16 ประเทศ กำลังเปลี่ยนผ่านการพัฒนาในระดับที่ 1 กับระดับที่ 2 (Transition from stage 1 to 2) และมี 20 ประเทศ กำลังเปลี่ยนผ่านการพัฒนาในระดับที่ 2 กับระดับที่ 3 (Transition from stage 2 to 3)

Stage 1: Factor-driven (35 economies)	Transition from stage 1 to stage 2 (16 economies)	Stage 2: Efficiency-driven (31 economies)	Transition from stage 2 to stage 3 (20 economies)	Stage 3: Innovation-driven (38 economies)
Bangladesh Benin Burundi Cambodia Cameroon Chad Côte d'Ivoire Ethiopia Gambia, The Ghana Guinea Haiti India Kenya Kyrgyz Republic Lao PDR Lesotho Liberia Madagascar Malawi Mali Mauritania Mozambique Myanmar Nepal Nicaragua Pakistan Rwanda Senegal Sierra Leone Tajikistan Tanzania Uganda Zambia Zimbabwe	Algeria Azerbaijan Bhutan Botswana Gabon Honduras Iran, Islamic rep. Kazakhstan Kuwait Moldova Mongolia Nigeria Philippines Saudi Arabia Venezuela Vietnam	Albania Armenia Bolivia Bosnia and Herzegovina Bulgaria Cape Verde China Colombia Dominican Republic Ecuador Egypt El Salvador Georgia Guatemala Guyana Indonesia Jamaica Jordan Macedonia, FYR Montenegro Morocco Namibia Paraguay Peru Serbia South Africa Sri Lanka Swaziland Thailand Tunisia Ukraine	Argentina Brazil Chile Costa Rica Croatia Hungary Latvia Lebanon Lithuania Malaysia Mauritius Mexico Oman Panama Poland Romania Russian Federation Seychelles Turkey Uruguay	Australia Austria Bahrain Belgium Canada Cyprus Czech Republic Denmark Estonia Finland France Germany Greece Hong Kong SAR Iceland Ireland Israel Italy Japan Korea, Rep. Luxembourg Malta Netherlands New Zealand Norway Portugal Qatar Singapore Slovak Republic Slovenia Spain Sweden Switzerland Taiwan, China Trinidad and Tobago United Arab Emirates United Kingdom United States

ตารางที่ 2 รายละเอียดประเทศในแต่ละกลุ่มการจัดอันดับ
ที่มา Global Competitiveness Report 2015 -2016 หน้า 38

2.2 ทำความเข้าใจตัวชี้วัด (Indicator) ใน 12 กลุ่มปัจจัย (Pillars)

WEF ได้กำหนดตัวชี้วัด (Indicator) จำนวนรวมทั้งสิ้น 114 รายการ ภายใต้ 12 ปัจจัย (Pillars) โดยในการวัดความสามารถในการแข่งขัน จะแบ่งการพิจารณาออกเป็น 3 แบ่งกลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มปัจจัยพื้นฐาน (Basic requirement) กลุ่มประสิทธิภาพ (Efficiency enhancers) และกลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา (Innovation and sophistication) ดังนั้นจากจำนวน 12 ปัจจัย (Pillars) ที่ WEF กำหนดไว้ จะถูกจัดไปอยู่ภายใต้ 3 กลุ่มของการวัดความสามารถในการแข่งขัน ดังนี้

1) กลุ่มปัจจัยพื้นฐาน (Basic requirement) ประกอบด้วย 1st Pillar - 4th Pillar

- 1st Pillar สภาพแวดล้อมด้านสถาบัน (Institutions) มีดัชนีชี้วัด 21 รายการ
- 2nd Pillar โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) มีดัชนีชี้วัด 9 รายการ
- 3rd Pillar สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic environment) มีดัชนีชี้วัด 5 รายการ
- 4th Pillar สุขภาพ และการศึกษาระดับพื้นฐาน (Health and primary education) มีดัชนีชี้วัด 10 รายการ

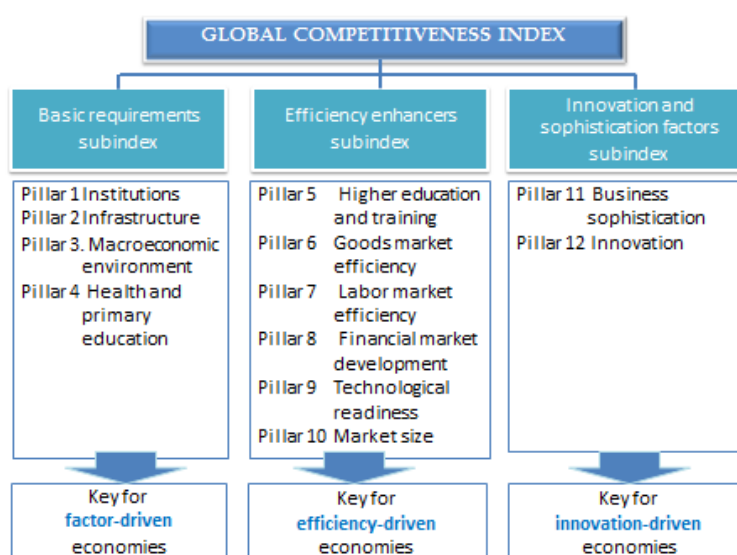
2) กลุ่มประสิทธิภาพ (Efficiency enhancers) ประกอบด้วย 5th Pillar - 10th Pillar

- 5th Pillar การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม (Higher education and training) มีดัชนีชี้วัด 8 รายการ
- 6th Pillar ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า (Goods market efficiency) มีดัชนีชี้วัด 16 รายการ
- 7th Pillar ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน (Labor market efficiency) มีดัชนีชี้วัด 10 รายการ
- 8th Pillar พัฒนาการของตลาดการเงิน (Financial market development) มีดัชนีชี้วัด 8 รายการ
- 9th Pillar ความพร้อมด้านเทคโนโลยี (Technological readiness) มีดัชนีชี้วัด 7 รายการ
- 10th Pillar ขนาดของตลาด (Market size) มีดัชนีชี้วัด 4 รายการ

3) กลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา (Innovation and sophistication)

ประกอบด้วย 11th Pillar - 12th Pillar

- 11th Pillar ระดับการพัฒนาของธุรกิจ (Business sophistication) มีดัชนีชี้วัด 9 รายการ
- 12th Pillar นวัตกรรม (Innovation) มีดัชนีชี้วัด 7 รายการ

ภาพที่ 5 The Global Competitiveness Index framework
ที่มา Global Competitiveness Report 2015 -2016 หน้า 6

2.3 กระบวนการเก็บข้อมูลและประมวลผลในการจัดอันดับ

1) ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ Global Competitiveness Index(GCI)

ในแต่ละปี WEFจะใช้ทั้งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร หรือ Executive Opinion Survey (EOS) คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 ของข้อมูลทั้งหมด สำหรับข้อมูลทางสถิติทุติยภูมิ WEF จะมาจากฐานข้อมูลขององค์กรระหว่างประเทศ เช่น World Economic Outlook Database, IMF , World Bank, The World Health Organization, International Telecommunication Union, International Labour Organization, OECD ทั้งนี้ ข้อมูลจาก EOS ที่นำมาใช้ จะเป็นการถ่วงเฉลี่ยข้อมูลปีปัจจุบันและปีที่ผ่านมา (Weighted Average) สำหรับปี 2015 จะใช้ข้อมูลของปี 2015 และ 2014 มาถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (โดยใช้น้ำหนักปี 2015 = 56.1 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักปี 2014 = 43.9 เปอร์เซ็นต์)

2) วิธีการคำนวณ Global Competitiveness Index ตามกลุ่มของระดับการพัฒนา

เนื่องจาก WEF ได้แบ่งกลุ่มประเทศเป็น 3 ระดับ โดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP per capita) ได้แก่ กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยปัจจัยพื้นฐาน (Stage 1: Factor-driven) กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยประสิทธิภาพ (Stage 2: Efficiency-driven) และกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรม (Stage 3: Innovation-driven) ดังนั้น ในการคำนวณ GCI จึงมีการกำหนดน้ำหนักสำหรับการคำนวณที่แตกต่างกันตามกลุ่มระดับของการพัฒนา ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

	STAGE OF DEVELOPMENT				
	Stage 1: Factor-driven	Transition Stage 1 to Stage 2	Stage 2: Efficiency-driven	Transition Stage 2 to Stage 3	Stage 3: Innovation-driven
GDP per capita (US\$) thresholds*	<2,000	2,000-2,999	3,000-8,999	9,000-17,000	>17,000
Weight for basic requirements	60%	40-60%	40%	20-40%	20%
Weight for efficiency enhancers	35%	35-50%	50%	50%	50%
Weight for innovation and sophistication factors	5%	5-10%	10%	10-30%	30%

ตารางที่ 3 Subindex weights and income thresholds for stages of development
ที่มา Global Competitiveness Report 2015 -2016 หน้า 38

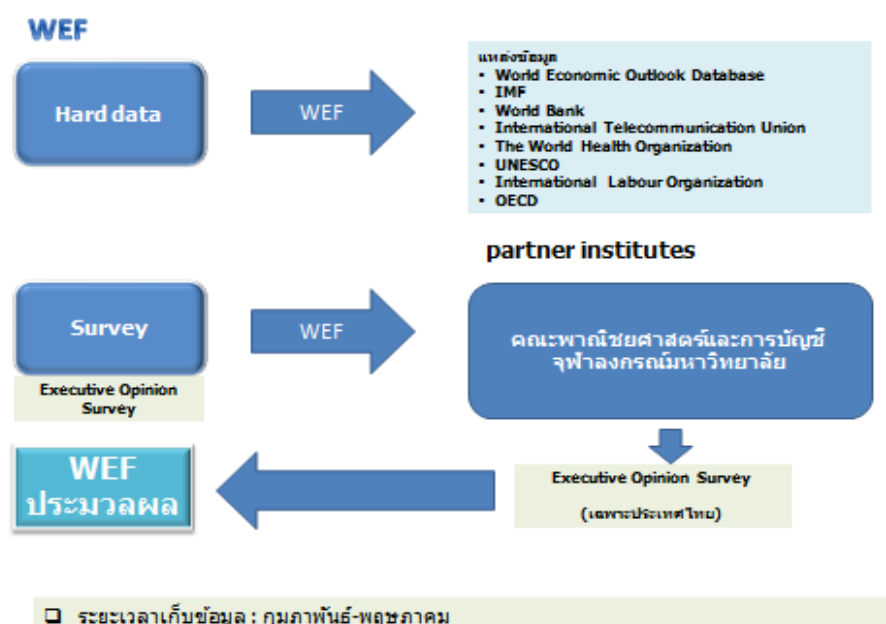
3. การเก็บข้อมูลในประเทศไทย

WEF ได้วิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลกตามแนวทางดังต่อไปนี้

- ต้องการอย่างน้อย 80 responses ต่อประเทศ
- ผู้ตอบต้องเป็น CEO หรือผู้บริหารระดับสูง (top 5) ขององค์กรเอกชนที่อยู่ในประเทศไทยโดยอาจเป็นบริษัทข้ามชาติก็ได้แต่ผู้ตอบจะตอบจากมุมมองของประเทศเท่านั้น
- สัดส่วนของบริษัทในกลุ่มตัวอย่างต้องสอดคล้องกับสัดส่วน GDP ของประเทศเช่น ประเทศไทยแบ่งเป็นภาคการเกษตร 12% ภาคอุตสาหกรรม 42.5% และภาคบริการ 45.5%
- กลุ่มตัวอย่างต้องประกอบด้วยบริษัทขนาดเล็ก (พนักงาน 20-500 คน) และขนาดใหญ่ (พนักงานมากกว่า 500 คน) ในสัดส่วนที่เท่ากันคือ 50:50
- นอกจากนี้ครึ่งหนึ่ง (50%) ของกลุ่มตัวอย่างต้องเป็น repeat respondents หรือผู้ที่เคยตอบแบบสอบถามในปีที่แล้วส่วนอีกครึ่งหนึ่งจะเป็นการสุ่มเลือกผู้ที่ยังไม่เคยตอบแบบสอบถามมาก่อน

สำหรับหน่วยงานร่วมดำเนินการ (Partner Institute) ในประเทศไทยของ WEF คือ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ดร.พสุ เดชะรินทร์) ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารหรือ Executive Opinion Survey (EOS) ตามขั้นตอนดังนี้

- ใช้การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Stratified sampling procedure including randomization)
- กำหนด sample frame หรือกรอบของกลุ่มตัวอย่าง ส่งไปให้ทาง WEF อนุมัติก่อน
- ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายในการเลือกบริษัทที่จะเป็นผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม (เช่น กลุ่มบริษัทขนาดเล็กในภาคบริการ)
- สำหรับฐานข้อมูลที่ใช้ เป็นฐานข้อมูลบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และฐานข้อมูลจาก WEF
- สำหรับในปี 2015 CBS ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมาจาก 110 บริษัท

ภาพที่ 6 การเก็บข้อมูลในประเทศไทยของ WEF
ที่มา ประมวลโดย สศช.

4. ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดย WEF ปี 2015 – 2016

ในปี 2558 ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 32 ลดลงจากอันดับที่ 31 ในปี 2557 โดยมีผลคะแนนรวมลดลงจาก 4.7 คะแนน เป็น 4.6 คะแนน แต่ก็มีหลายปัจจัยปรับตัวดีขึ้น โดยกลุ่มซึ่งมีเกณฑ์ชี้วัด (Pillar) คะแนนเพิ่มขึ้น ได้แก่ ด้านความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี (Technological readiness) ขนาดของตลาด (Market size) ด้านระดับการพัฒนาของธุรกิจ (Business sophistication) และ ด้านนวัตกรรม (Innovation) อย่างไรก็ตาม ยังคงมีประเด็นท้าทายที่ควรให้ความสำคัญและเฝ้าระวัง ดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยพื้นฐาน (อันดับที่ 42 ลดลงจากอันดับที่ 40 ในปี 2557 โดยมีผลคะแนนรวมลดลงจาก 5.0 คะแนน เป็น 4.9 คะแนน) แม้ว่าในภาพรวมจะปรับตัวดีขึ้น แต่ยังมีตัวชี้วัดที่ต้องเร่งปรับปรุง จึงส่งผลต่ออันดับโดยรวมของกลุ่มปัจจัยนี้ เช่น ปัญหาคอร์รัปชัน ความไม่เสถียรภาพของรัฐบาล ความไม่แน่นอนทางนโยบาย และคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการคมนาคม

4.2 ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน (อันดับที่ 38 เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 39 ในปี 2557 โดยมีคะแนนรวมเพิ่มขึ้นจาก 4.5 คะแนน เป็น 4.6 คะแนน) แม้ว่าจะมีการปรับตัวดีขึ้น แต่มีหลายปัจจัยที่ควรเร่งปรับปรุง ได้แก่ จำนวนวันในการดำเนินการเพื่อเริ่มต้นทางธุรกิจที่สูง และกระบวนการทางศุลกากรที่ต้องใช้เวลา เป็นต้น

4.3 นวัตกรรมและความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ (อันดับที่ 48 เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 54 ในปี 2557 โดยมีผลคะแนนรวมเพิ่มขึ้นจาก 3.8 คะแนน เป็น 3.9 คะแนน) มีการปรับตัวดีขึ้น โดยยังมีปัจจัยที่ต้องเร่งพัฒนา เช่น ศักยภาพด้านนวัตกรรมของไทยยังต่ำ และภาครัฐยังให้ความสำคัญกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและวัสดุที่ใช้เทคโนโลยีสูงน้อยมาก ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการค้นคิดนวัตกรรมใหม่ๆ ได้

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศตลาดใหม่และกำลังพัฒนาในเอเชีย (Emerging and Developing Asia) ซึ่งประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มนี้ปรากฏว่า ไทยซึ่งอยู่ในอันดับที่ 32 มีอันดับสูงรองจากมาเลเซียและจีน ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 18 และ 28 ตามลำดับ และไทยมีคะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ด้านที่ประเทศไทยได้รับค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มประเทศดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัด คือ ด้านสาธารณูปโภค (Infrastructure) ด้านสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Environment) ด้านความพร้อมทางเทคโนโลยี (Technological Readiness) ด้านการศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม (Higher Education and Training) ด้านขนาดของตลาด (Market Size) ด้านการพัฒนาตลาดการเงิน (Financial Market Development) ด้านระดับการพัฒนาธุรกิจ (Business Sophistication) และด้านประสิทธิภาพตลาดสินค้า (Goods Market Efficiency)

สำหรับประเทศในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN) ที่ได้รับการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันประจำปี 2015-2016 เปรียบเทียบกับปีก่อนหน้านี้ ประเทศที่อันดับความสามารถในการแข่งขันระดับโลกสูงขึ้น ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา และเมียนมาร์ ในขณะที่ประเทศไทย และอินโดนีเซีย อันดับต่ำลง โดยประเทศบรูไนไม่มีการประเมินจัดอันดับในครั้งนี้นี้ ทั้งนี้ ประเทศเวียดนามมีอันดับสูงขึ้นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2012 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 75 และขยับขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 56 ในปีปัจจุบัน โดยเฉพาะในปีนี้นี้ เวียดนามขยับอันดับขึ้นมาถึง 12 อันดับ จากอันดับที่ 68 ในผลการสำรวจปีที่แล้ว นอกจากนี้ ประเทศขนาดใหญ่ในอาเซียน 5 อันดับแรก ซึ่งได้แก่ มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ทั้งหมดทุกประเทศ มีอันดับความสามารถในการแข่งขันอยู่ในครึ่งบนของการจัดอันดับทั่วโลก

4.4 อันดับของประเทศไทยในแต่ละกลุ่มเกณฑ์ชี้วัด (12 Pillar)

- 1) **สภาพแวดล้อมด้านสถาบัน (Institutions)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Strength of investor protection (อันดับที่ 25 ผลคะแนน 6.6) อันดับที่เป็นจุดอ่อนคือ Business costs of terrorism (อันดับที่ 124 ผลคะแนน 4)
- 2) **โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Available airline seat km/week (อันดับที่ 14 ผลคะแนน 2,866.90) อันดับที่ต้องเฝ้าระวังคือ Fixed-telephone lines/100 pop. (อันดับที่ 88 ผลคะแนน 8.5)
- 3) **สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic environment)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Inflation (อันดับที่ 1 ผลคะแนน 1.9) อันดับที่ต้องเฝ้าระวังคือ General government debt (อันดับที่ 79 ผลคะแนน 47.2)
- 4) **สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Health and primary education)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Business impact of malaria (อันดับที่ 24 ผลคะแนน 5.4) อันดับที่เป็นจุดอ่อนคือ HIV prevalence (อันดับที่ 108 ผลคะแนน 1.1)
- 5) **การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม (Higher education and training)**
อันดับที่ค่อนข้างดีคือ Extent of staff training (อันดับที่ 41 ผลคะแนน 4.3) อันดับที่ต้องเฝ้าระวังคือ Secondary education enrollment และ Quality of math and science education (อันดับที่ 79 ผลคะแนน 87 และ 3.9 ตามลำดับ)
- 6) **ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า (Goods market efficiency)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Degree of customer orientation (อันดับที่ 17 ผลคะแนน 5.4) อันดับที่เป็นจุดอ่อนคือ Agricultural policy costs (อันดับที่ 115 ผลคะแนน 3.2)
- 7) **ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน (Labor market efficiency)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Hiring and firing practices (อันดับที่ 23 ผลคะแนน 4.5) อันดับที่เป็นจุดอ่อนคือ Redundancy costs (อันดับที่ 129 ผลคะแนน 36)
- 8) **พัฒนาการของตลาดการเงิน (Financial market development)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Financing through local equity market (อันดับที่ 20 ผลคะแนน 4.7) อันดับที่ต้องเฝ้าระวังคือ Legal rights index (อันดับที่ 93 ผลคะแนน 3)
- 9) **ความพร้อมด้านเทคโนโลยี (Technological readiness)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Mobile-broadband subscriptions/100 pop. (อันดับที่ 23 ผลคะแนน 79.9) อันดับที่ต้องเฝ้าระวังคือ Individuals using Internet (อันดับที่ 93 ผลคะแนน 34.9)
- 10) **ขนาดของตลาด (Market size)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Foreign market size index (อันดับที่ 14 ผลคะแนน 6.0)
- 11) **ระดับการพัฒนาของธุรกิจ (Business sophistication)**
อันดับที่ดีที่สุดคือ Extent of marketing (อันดับที่ 29 ผลคะแนน 4.9) อันดับที่ค่อนข้างดีคือ Local supplier quality (อันดับที่ 59 ผลคะแนน 4.4)
- 12) **นวัตกรรม (Innovation)**
อันดับที่ค่อนข้างดีคือ Company spending on R&D และ University-industry collaboration in R&D (อันดับที่ 45 ผลคะแนน 3.5 และ 4 ตามลำดับ) อันดับที่ต้องเฝ้าระวังคือ Gov't procurement of advanced tech products (อันดับที่ 90 ผลคะแนน 3.1)

4.5 แนวทางการวิเคราะห์อันดับของประเทศไทยในแต่ละกลุ่มเกณฑ์ชี้วัด (12 Pillar)

จากผลการจัดอันดับ(Ranking) คะแนน (Value) ของประเทศไทยซึ่ง WEF นำเสนอใน Global Competitiveness Report 2015 -2016 สามารถกำหนดเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางการวิเคราะห์สถานะของแต่ละตัวชี้วัด (Indicators) ในเบื้องต้น โดยใช้อันดับของประเทศไทยกับจำนวนประเทศทั้งหมดดังนี้

เกณฑ์การกำหนดสถานะ

ดี	อันดับที่ 1-35
ค่อนข้างดี	อันดับที่ 36-70
ควรเฝ้าระวัง	อันดับที่ 71-105
จุดอ่อน	อันดับที่ 106-140

Pillar	Value	Ranking	Status
1st pillar: Institutions			
1.20 Protection of minority shareholders’ interests	4.7	34	ดี
1.21 Strength of investor protection, 0–10 (best)*	6.6	25	
1.06 Judicial independence	4.1	59	ค่อนข้างดี
1.10 Efficiency of legal framework in settling disputes	3.9	55	
1.11 Efficiency of legal framework in challenging regs.	3.7	56	
1.18 Strength of auditing and reporting standards	5.1	44	
1.01 Property rights	4.1	79	ควรเฝ้าระวัง
1.03 Diversion of public funds	2.9	96	
1.05 Irregular payments and bribes	3.7	81	
1.07 Favoritism in decisions of government officials	3	76	
1.09 Burden of government regulation	3.3	81	
1.12 Transparency of government policymaking	3.8	97	
1.14 Business costs of crime and violence	3.9	103	
1.15 Organized crime	4.2	101	
1.17 Ethical behavior of firms	3.7	89	
1.19 Efficacy of corporate boards	4.8	71	
1.02 Intellectual property protection	3.2	113	จุดอ่อน
1.04 Public trust in politicians	2	118	
1.08 Wastefulness of government spending	2.5	113	
1.13 Business costs of terrorism	4	124	
1.16 Reliability of police services	3.2	112	
2nd pillar: Infrastructure			
2.06 Available airline seat km/week, millions*	2,866.90	14	ดี
2.08 Mobile telephone subscriptions/100 pop.*	144.4	31	
2.02 Quality of roads	4.4	51	ค่อนข้างดี
2.04 Quality of port infrastructure	4.5	52	
2.05 Quality of air transport infrastructure	5.1	38	
2.07 Quality of electricity supply	5.2	56	
2.01 Quality of overall infrastructure	4	71	ควรเฝ้าระวัง

Pillar	Value	Ranking	Status
2.03 Quality of railroad infrastructure	2.4	78	ควรเฝ้าระวัง
2.09 Fixed-telephone lines/100 pop.*	8.5	88	
3rd pillar: Macroeconomic environment			
3.02 Gross national savings, % GDP*	29.4	26	ดี
3.03 Inflation, annual % change*	1.9	1	
3.01 Government budget balance, % GDP*	-1.8	46	ค่อนข้างดี
3.05 Country credit rating, 0-100 (best)*	58.3	52	
3.04 General government debt, % GDP*	47.2	79	ควรเฝ้าระวัง
4th pillar: Health and primary education			
4.02 Business impact of malaria	5.4	24	ดี
4.01 Malaria cases/100,000 pop.*	209.6	39	ค่อนข้างดี
4.07 Infant mortality, deaths/1,000 live births*	11.3	60	
4.08 Life expectancy, years*	74.4	69	
4.10 Primary education enrollment, net %*	95.6	54	
4.03 Tuberculosis cases/100,000 pop.*	119	96	ควรเฝ้าระวัง
4.04 Business impact of tuberculosis	4.7	96	
4.06 Business impact of HIV/AIDS	4.6	103	
4.09 Quality of primary education	3.5	89	
4.05 HIV prevalence, % adult pop.*	1.1	108	จุดอ่อน
5th pillar: Higher education and training			
5.02 Tertiary education enrollment, gross %*	51.2	52	ค่อนข้างดี
5.06 Internet access in schools	4.6	54	
5.07 Availability of specialized training services	4.1	70	
5.08 Extent of staff training	4.3	41	
5.01 Secondary education enrollment, gross %*	87	79	ควรเฝ้าระวัง
5.03 Quality of the education system	3.6	74	
5.04 Quality of math and science education	3.9	79	
5.05 Quality of management schools	4	77	
6th pillar: Goods market efficiency			
6.05 Total tax rate, % profits*	26.9	28	ดี
6.06 No. procedures to start a business*	4	22	
6.14 Imports as a percentage of GDP*	75.1	26	
6.15 Degree of customer orientation	5.4	17	
6.16 Buyer sophistication	4.1	23	

Pillar	Value	Ranking	Status
6.01 Intensity of local competition	5.4	42	ค่อนข้างดี
6.03 Effectiveness of anti-monopoly policy	3.8	70	
6.04 Effect of taxation on incentives to invest	3.8	61	
6th pillar: Goods market efficiency			
6.11 Prevalence of foreign ownership	4.7	60	
6.12 Business impact of rules on FDI	4.9	37	
6.02 Extent of market dominance	3.5	81	ควรเฝ้าระวัง
6.09 Prevalence of non-tariff barriers	4.3	73	
6.10 Trade tariffs, % duty*	7.8	91	
6.13 Burden of customs procedures	3.7	85	
6.07 No. days to start a business*	27.5	109	จุดอ่อน
6.08 Agricultural policy costs	3.2	115	
7th pillar: Labor market efficiency			
7.01 Cooperation in labor-employer relations	4.8	34	ดี
7.03 Hiring and firing practices	4.5	23	
7.08 Country capacity to retain talent	4	34	
7.05 Effect of taxation on incentives to work	3.9	61	ค่อนข้างดี
7.06 Pay and productivity	4.2	53	
7.07 Reliance on professional management	4.5	46	
7.09 Country capacity to attract talent	3.8	41	
7.10 Women in labor force, ratio to men*	0.83	66	
7.02 Flexibility of wage determination	4.3	111	จุดอ่อน
7.04 Redundancy costs, weeks of salary*	36	129	
8th pillar: Financial market development			
8.01 Availability of financial services	5.3	27	ดี
8.02 Affordability of financial services	5	34	
8.03 Financing through local equity market	4.7	20	
8.04 Ease of access to loans	3.6	23	
8.05 Venture capital availability	3.3	33	
8.06 Soundness of banks	5.7	31	
8.07 Regulation of securities exchanges	4.9	33	

Pillar	Value	Ranking	Status
8.08 Legal rights index, 0–12 (best)*	3	93	ควรเฝ้าระวัง
9th pillar: Technological readiness			
9.03 FDI and technology transfer	4.9	28	ดี
9.07 Mobile-broadband subscriptions/100 pop.*	79.9	23	
9.01 Availability of latest technologies	4.7	70	ค่อนข้างดี
9.02 Firm-level technology absorption	4.9	53	
9.06 Int’l Internet bandwidth, kb/s per user*	46.8	55	
9.04 Individuals using Internet, %*	34.9	93	ควรเฝ้าระวัง
9.05 Fixed-broadband Internet subscriptions/100 pop.*	8.2	73	
10th pillar: Market size			
10.01 Domestic market size index, 1–7 (best)*	5.0	22	ดี
10.02 Foreign market size index, 1–7 (best)*	6.0	14	
10.03 GDP (PPP\$ billions)*	985.5	22	
10.04 Exports as a percentage of GDP*	75.6	18	
11th pillar: Business sophistication			
11.01 Local supplier quantity	4.8	34	ดี
11.04 Nature of competitive advantage	4.3	31	
11.05 Value chain breadth	4.3	32	
11.08 Extent of marketing	4.9	29	
11.09 Willingness to delegate authority	4.2	35	
11.02 Local supplier quality	4.4	59	ค่อนข้างดี
11.03 State of cluster development	4.1	39	
11.06 Control of international distribution	4.1	42	
11.07 Production process sophistication	4.1	53	
12th pillar: Innovation			
12.01 Capacity for innovation	4.1	54	ค่อนข้างดี
12.02 Quality of scientific research institutions	4	53	
12.03 Company spending on R&D	3.5	45	
12.04 University-industry collaboration in R&D	4	45	
12.06 Availability of scientists and engineers	4.3	47	
12.07 PCT patents, applications/million pop.*	1.3	66	
12.05 Gov’t procurement of advanced tech products	3.1	90	ควรเฝ้าระวัง

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์อันดับของประเทศไทยในแต่ละกลุ่มเกณฑ์ชี้วัด (12 Pillar)
ที่มา ประมวลโดย สศช. จาก Global Competitiveness Report 2015-2016

การจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) โดยธนาคารโลก (The World Bank)

1. ทำความรู้จักธนาคารโลก (The World Bank)

1.1 ความเป็นมา

ธนาคารโลกได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2487 ในฐานะธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนา ปัจจุบันมีสมาชิก 189 ประเทศทั่วโลกได้ร่วมลงนามในปฏิญญาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Declaration) โดยมีเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDG) ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายหลักที่ท้าทาย 8 ข้อ คือ ขจัดความยากจนและหิวโหยให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาส่งเสริมบทบาทสตรีและความเท่าเทียมกันทางเพศลดอัตราการตายของเด็กพัฒนาสุขภาพสตรีมีครรภ์ต่อสู้โรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่น ๆ รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

1.2 Doing Business Report

Doing Business Report เป็นรายงานผลการศึกษาเพื่อจัดอันดับความยาก-ง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งธนาคารโลกจัดทำขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 2004 สำหรับในประเทศไทยธนาคารโลกเริ่มเข้ามาสำรวจในปี ค.ศ. 2005 และในรายงานฉบับล่าสุดปี ค.ศ. 2015 มีจำนวนประเทศที่ธนาคารโลกดำเนินการสำรวจทั้งสิ้น 189 ประเทศ โดยรายงานดังกล่าวเป็นการศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ต้นทุนค่าใช้จ่าย และกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ของรัฐว่ามีส่วนสนับสนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจอย่างไร โดยมุ่งเน้นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีตัวชี้วัดในการศึกษา 10 ด้าน ครอบคลุมพื้นฐานของวงจรธุรกิจตั้งแต่การเริ่มต้นจัดตั้งธุรกิจจนถึงการปิดกิจการ

ธนาคารโลกสำรวจความคิดเห็นของ Law firm (ที่ปรึกษาด้านกฎหมายด้านบัญชี) เพื่อจัดทำรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business โดยซึ่งมีตัวชี้วัดในการศึกษา 10 ด้านได้แก่

1. การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business)
2. การขออนุญาตก่อสร้าง (Dealing with Construction Permits)
3. การขอใช้ไฟฟ้า (Getting Electricity)
4. การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property)
5. การได้รับสินเชื่อ (Getting Credit)
6. การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors)
7. การชำระภาษี (Paying Taxes)
8. การค้าระหว่างประเทศ (Trading Across Borders)
9. การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Enforcing Contracts)
10. การแก้ปัญหาการล้มละลาย (Resolving Insolvency)

โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 4 เรื่องหลัก ได้แก่ ขั้นตอนในการดำเนินการที่ง่าย (Easier) ระยะเวลาในการดำเนินการที่รวดเร็ว (Faster) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ต่ำ (Cheaper) และกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการดำเนินการ (Smarter Regulations) สำหรับปี 2015 มีการปรับเกณฑ์วัดใหม่ด้านคุณภาพของตัวชี้วัดจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง ด้านการขอใช้ไฟฟ้า ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน และด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง

2. การวัดผลความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก

เกณฑ์การวัดผลของธนาคารโลกจะพิจารณาใน 2 มิติ คือ ความซับซ้อนและค่าใช้จ่ายของกระบวนการดำเนินงาน และความแข็งแกร่งของกฎหมาย ซึ่งการศึกษาเกณฑ์การวัดผลจะทำให้ทราบถึงประเด็นที่ประเทศไทยควรดำเนินการปรับปรุง ซึ่งแต่ละด้านมีเกณฑ์การวัดผล ดังนี้

ด้าน	ประเด็นการวัด
ความซับซ้อนและค่าใช้จ่ายของกระบวนการดำเนินงาน	
1. ด้านเริ่มต้นธุรกิจ	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และทุนจดทะเบียนขั้นต่ำในการจัดตั้งบริษัทจำกัด
2. ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายที่เป็นทางการในการขออนุญาตก่อสร้าง คลังสินค้าโดยมุ่งเน้นการวัดคุณภาพของกฎหมาย กฎ ระเบียบในการก่อสร้างอาคาร • ความชัดเจนของกฎหมาย กฎ ระเบียบในการก่อสร้างอาคาร เช่น สามารถคุ้มครองประชาชนจากการก่อสร้างที่ผิดพลาด สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี • ผู้มีอำนาจในการอนุมัติแบบ • คุณภาพของการตรวจสอบการดำเนินการในกระบวนการก่อน ระหว่าง และหลังก่อสร้าง • คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบแปลน หรือตรวจสอบการก่อสร้าง
3. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายในการในการขอตีตตั้งไฟฟ้า โดยมุ่งเน้นความน่าเชื่อถือของการจ่ายไฟฟ้า เช่น ระยะเวลาที่ไฟดับ ความถี่ที่เกิดไฟฟ้างดับ
4. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายในการโอนทรัพย์สิน โดยมุ่งเน้นคุณภาพของระบบบริหารจัดการที่ดิน • ความน่าเชื่อถือของข้อมูลในเอกสารที่ดิน (Reliability of information on property titles) • ความโปร่งใส (transparency) เช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน ต่อสาธารณะ ข้อมูลค่าธรรมเนียม กระบวนการทำธุรกรรมในที่ดิน เข้าถึงง่ายหรือไม่ • ความครอบคลุมพื้นที่ (geographic coverage) เช่น ความครอบคลุมของระบบแผนที่ที่ดินเพื่อคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สิน • ระบบบริหารจัดการที่ดิน (land administration systems) เช่น วิธีการแก้ปัญหาข้อพิพาทในที่ดิน ขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ด้านการชำระภาษี	จำนวนประเภทภาษีที่บริษัทเอกชนต้องจ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นชำระภาษี และอัตราภาษีโดยรวมทุกประเภทภาษี โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพของกระบวนการชำระภาษี

ด้าน	ประเด็นการวัด
	• ภาระในการเตรียมการ การยื่นภาษี และการจ่ายภาษี ใน 3 ประเภทหลัก คือ ภาษีกำไรของบริษัท ภาษีเพื่อการบริโภค และภาษีเกี่ยวกับแรงงาน • ประสิทธิภาพกระบวนการหลังการยื่นแบบ เช่น ตรวจสอบภาษี คื่นภาษี การอุทธรณ์ภาษี
6. ด้านการค้าระหว่างประเทศ	เอกสารที่ต้องใช้ ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายในการนำเข้า – ส่งออกสินค้าทางเรือ
ความแข็งแกร่งของกฎหมาย	
7. ด้านการได้รับสินเชื่อ	กฎหมายเกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นหลักประกัน และระบบการจัดเก็บข้อมูลเครดิต โดยมุ่งเน้นประเด็นการวัด ดังนี้ • ดัชนีความแข็งแกร่งของสิทธิทางกฎหมาย (สิทธิทางกฎหมายของผู้กู้และผู้ให้กู้ในการค้ำประกันและการแบ่งปันข้อมูลเครดิต) - กฎหมายหลักประกันและกฎหมายล้มละลายอำนวยความสะดวกในการขอสินเชื่อหรือไม่ - การบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้และลูกหนี้ เช่น การบูรณาการระบบการประกันหนี้ - การจดทะเบียนหลักประกัน • ดัชนีความลึกของข้อมูลเครดิต - ความครอบคลุม ขอบเขต และการเข้าถึงข้อมูลเครดิตที่จัดเก็บโดยภาครัฐ และภาคเอกชน
8. ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน	สิทธิของผู้ถือหุ้นเสี่ยงข้างน้อยในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน (related-party transactions) และการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) โดยมุ่งเน้นประเด็นการวัด ดังนี้ • สิทธิของผู้ถือหุ้นและบทบาทในการตัดสินใจ เช่น การแต่งตั้งไล่สมาชิก ออกหุ้นใหม่ แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับบริษัท • โครงสร้างของระบบธรรมาภิบาล เช่น CEO สามารถเป็นประธาน • คณะกรรมการบริหารได้หรือไม่ กำหนดจำนวนขั้นต่ำของกรรมการที่เป็นอิสระในคณะกรรมการ กฎระเบียบเกี่ยวกับการถือหุ้นข้ามหน่วยงาน • ความโปร่งใส เช่น การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัท ค่าตอบแทนของผู้บริหาร • การจัดสรรค่าใช้จ่ายทางกฎหมาย เช่น สิทธิของผู้ถือหุ้นในการขอคืนค่าใช้จ่ายทางกฎหมาย
9. ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายในการระงับข้อพิพาททางแพ่ง โดยมุ่งเน้นคุณภาพของระบบการพิจารณาคดี ดังนี้ • ประสิทธิภาพของศาล เช่น การยื่นฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์ การบริหารงานคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ การกำหนดแนวทางในการดำเนินคดี กระบวนการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์

ด้าน	ประเด็นการวัด
	คุณภาพของการพิจารณาคดี เช่น ศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ การไกล่เกลี่ยโดยสมัครใจ การไต่สวน การเลื่อนการนั่งพิจารณา การเผยแพร่ผลการตัดสิน
10. ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย	ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และอัตราเงินที่ได้คืนในคดีล้มละลาย และความแข็งแกร่งของกรอบการทำงานในกระบวนการล้มละลาย วัดความแข็งแกร่งของกรอบการทำงานในกระบวนการล้มละลาย มุ่งเน้น 4 เรื่อง ได้แก่ - การเริ่มต้นกระบวนการล้มละลาย (ลูกหนี้และเจ้าหนี้นี้มีสิทธิเริ่มดำเนินการชำระบัญชี หรือปรับโครงสร้างองค์กรหรือไม่) - วิธีการบริหารทรัพย์สินของลูกหนี้ (เช่น เจ้าหนี้สามารถตรวจสอบสัญญาของลูกหนี้ในระหว่าง กระบวนการล้มละลาย การให้สินเชื่อภายหลังกระบวนการล้มละลาย การจัดลำดับความสำคัญของเจ้าหนี้ภายหลังกระบวนการล้มละลาย) - กระบวนการอนุมัติสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ - สิทธิของเจ้าหนี้ในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการล้มละลาย (ฟ้องร้อง หรือ ตัดสินใจในสถานการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อเจ้าหนี้แต่ละราย)

3. ผลการจัดอันดับประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศที่ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 1 ของโลก

การเปรียบเทียบผลการจัดอันดับของประเทศไทยกับประเทศที่ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 1 ของโลก ปี ค.ศ. 2015 โดยการเปรียบเทียบจะใช้ค่า DTF (หมายถึง ค่าระยะห่างของผลการดำเนินการจากประเทศที่เป็น Best Practice) เพื่อให้สามารถจำแนกความเร่งด่วนในแต่ละด้านที่ประเทศไทยจะดำเนินการปรับปรุง

ตัวชี้วัดที่ใช้ในการจัดอันดับแต่ละด้าน	ผลของประเทศไทย DB2015	อันดับที่ 1 ของโลก DB 2015	Best Practices รายตัวชี้วัดย่อย
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	75 (DTF = 87.98)	นิวซีแลนด์ (DTF = 100.00)	
จำนวนขั้นตอนในการเริ่มต้นธุรกิจ (ขั้นตอน)	4	1	แคนาดา/นิวซีแลนด์ (1)
ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	27.5	0.5	นิวซีแลนด์ (0.5)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)	6.6	0.3	สโลวาเนีย (0.0)
ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ (ร้อยละของรายได้ ประชาชาติต่อหัว)	0	0	ออสเตรเลีย/โคลัมเบีย (0.0)
2. ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง	6 (DTF = 88.77)	ฮ่องกง	
จำนวนขั้นตอนในการขออนุญาตก่อสร้าง โกดังสินค้า (ขั้นตอน)	7	5	ฮ่องกง (5)
ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	113	66	สิงคโปร์ (66)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)	0.1	0.4	กาตาร์ (0.0)
3. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	12 (DTF = 91.71)	เกาหลีใต้	
จำนวนขั้นตอนในการขอใช้ไฟฟ้า (ขั้นตอน)	4	3	เยอรมนี/เกาหลีใต้ (3)
ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	35	18	เกาหลีใต้ (18)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)	66.1	41.1	ญี่ปุ่น (0.0)
4. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน	28 (DTF = 83.04)	จอร์เจีย	
จำนวนขั้นตอนตามกฎหมายที่จำเป็นใน การจดทะเบียนทรัพย์สิน (ขั้นตอน)	2	1	จอร์เจีย/นอร์เวย์/โปรตุเกส/ สวีเดน (1)
ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	2	1	จอร์เจีย/นิวซีแลนด์/โปรตุเกส (1)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ มูลค่าทรัพย์สิน)	6.3	0.1	ซาอุดีอาระเบีย (0.0)

ตัวชี้วัดที่ใช้ในการจัดอันดับแต่ละด้าน	ผลของประเทศไทย DB2015	อันดับที่ 1 ของโลก DB 2015	Best Practices รายตัวชี้วัดย่อย
5. ด้านการได้รับสินเชื่อ	89 (DTF = 45.00)	นิวซีแลนด์	
ดัชนีความแข็งแกร่งของสิทธิทางกฎหมาย (0-12)	3	12	โคลัมเบีย/มอนเตเนโกร/ นิวซีแลนด์ (12)
ดัชนีความลึกของข้อมูลเครดิต (0-8)	6	8	เอกวาดอร์/อังกฤษ (8)
6. การคุ้มครองผู้ลงทุน	25 (DTF = 65.83)	นิวซีแลนด์	
ดัชนีด้านกฎระเบียบเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	7.7	9.3	-
ดัชนีด้านธรรมาภิบาลของผู้ถือหุ้น)	5.5	7.0	-
7. ด้านการชำระภาษี	62 (DTF = 77.99)	สหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์	
จำนวนของภาษีที่ต้องจ่าย (รายการ)	22	4	ฮ่องกง/ ซาอุดีอาระเบีย (3)
ระยะเวลาโดยรวมของการจ่ายภาษี (ชั่วโมง)	264	12	สิงคโปร์ (49)
อัตราร้อยละของภาษีที่ต้องชำระเมื่อเทียบกับรายได้(% profit)	26.9	14.8	สิงคโปร์ (26.1)
8. ด้านการค้าระหว่างประเทศ	36 (DTF = 83.57)	สิงคโปร์	
8.1) การส่งออก			
• จำนวนเอกสารที่ใช้	5	3	ฝรั่งเศส/ไอร์แลนด์ (2)
• เวลาที่ใช้ในการส่งออก (วัน)	14	6	เดนมาร์ก/เอสโตเนีย/ สิงคโปร์ (6)
• ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการส่งออก (US\$ per container)	595	460	ติมอร์เลสเต (410)
8.2) การนำเข้า			
• จำนวนเอกสารที่ใช้	5	3	ฝรั่งเศส/ไอร์แลนด์ (2)
• เวลาที่ใช้ในการนำเข้า (วัน)	13	4	สิงคโปร์ (4)
• ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการนำเข้า (US\$ per container)	760	440	สิงคโปร์ (368.4)

ตัวชี้วัดที่ใช้ในการจัดอันดับแต่ละด้าน	ผลของประเทศไทย DB2015	อันดับที่ 1 ของโลก DB 2015	Best Practices รายตัวชี้วัดย่อย
9. ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง	25 (DTF = 70.05)	สิงคโปร์	
จำนวนขั้นตอนการทำงาน (ขั้นตอน)	36	21	สิงคโปร์ (21)
ระยะเวลา (วัน)	440	150	สิงคโปร์ (150)
ค่าใช้จ่าย (% ของมูลค่าหนี้)	15	25.8	ภูฏาน (0.1)
10. ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย	45 (DTF = 58.73)	ฟินแลนด์	
ระยะเวลา (ปี)	2.7	0.9	ฟินแลนด์ (0.6)
ค่าใช้จ่าย (ร้อยละของมูลค่า อสังหาริมทรัพย์)	36	4	ฟินแลนด์ (4)
อัตราเงินที่ได้คืน (cents on the dollar)	42.3	90.2	ญี่ปุ่น (92.9)
ดัชนีความแข็งแกร่งของกรอบการทำงาน ในเรื่องการล้มละลาย (0-16)	11.5	14.5	-

4. ผลการดำเนินการปรับปรุงบริการของหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญที่มีผลต่ออันดับของประเทศไทย

ปี	อันดับ	การดำเนินการสำคัญที่มีผลต่ออันดับของประเทศไทย (ข้อมูลจากการสำรวจของธนาคารโลก)
2005	20 (145ปท.)	-
2006	20 (155ปท.)	จัดตั้งคณะทำงานปรับปรุงการให้บริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 9 คณะ ครอบคลุมตัวชี้วัด 10 ด้าน ของรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business
2007	18 (175ปท.)	-
2008	15 (178ปท.)	-
2009	13 (181ปท.)	1. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน : รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจโดยลดค่าธรรมเนียมการโอนทรัพย์สินจาก 2% เหลือ 0.01% และลดภาษีธุรกิจเฉพาะจาก 3.3% เหลือ 0.11% ทำให้ค่าธรรมเนียมการโอนโดยรวมลดลงจากร้อยละ 6.3 เหลือ 1.13 ของมูลค่าทรัพย์สิน (ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนร้อยละ 0.01 ภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 1 และภาษีธุรกิจเฉพาะ ร้อยละ 0.11) 2. ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน : เพิ่มหน้าที่และการเยียวยาผู้บริหารในกรณีของ related-party transactions 3. ด้านการชำระภาษี : พัฒนาวิธีการชำระภาษีผ่านระบบออนไลน์ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล จากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิสำหรับบริษัทที่จดทะเบียนเข้าใหม่เป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เป็นเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน 4. ด้านการค้าระหว่างประเทศ : ปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเอกสารทางธุรกิจระหว่างบริษัทคู่ค้า (Electronic Data Interchange : EDI) เพื่อลดระยะเวลาและเอกสารสำหรับการส่งออกและนำเข้า
2010	12 (183ปท.)	ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2551 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 มาตรา 1111/1 ให้สามารถจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ และจดทะเบียนบริษัทไปพร้อมกันภายในวันเดียวก็ได้
2011	19 (183ปท.)	1. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน รัฐบาลได้ยกเลิกนโยบายการลดค่าธรรมเนียมการโอนทำให้มีค่าธรรมเนียมสูงขึ้นเป็นร้อยละ 4.3 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.3 ในปัจจุบัน 2. ธนาคารโลกได้มีการปรับฐานการประเมินผลเพื่อจัดอันดับประเทศต่าง ๆ จากปี ค.ศ. 2010 ที่ประเมินผลจากตัวชี้วัด 10 ด้าน เป็นการประเมินผลจากตัวชี้วัด 9 ด้าน โดยตัดด้านการจ้างงานออก ทำให้มีการปรับฐานการจัดอันดับใหม่

ปี	อันดับ	การดำเนินการสำคัญที่มีผลต่ออันดับของประเทศไทย (ข้อมูลจากการสำรวจของธนาคารโลก)
2012	17 (183ปท.)	1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมสรรพากร และสำนักงานประกันสังคม ร่วมกันดำเนินการโครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการเริ่มต้นธุรกิจ (e –Starting Business) โดยสามารถเปิดให้บริการ ณ จุดเดียว (Single Point) โดยให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล พร้อมขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและเลขที่บัญชีนายจ้างได้ โดยใช้แบบฟอร์มร่วมกัน (Single Form) และเอกสารประกอบชุดเดียวกัน (Single Document) 2. ธนาคารโลกได้เพิ่มตัวชี้วัดเรื่องการขอใช้ไฟฟ้าซึ่งแยกออกมาจากตัวชี้วัดด้านการขออนุญาตก่อสร้าง ทำให้มีตัวชี้วัดเป็น 10 ด้าน จนถึงปัจจุบัน
2013	18 (185ปท.)	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าสามารถรับรองสำเนาข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานตาม ม.108 แห่ง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 แทนเจ้าพนักงานตรวจแรงงาน ได้ตามคำสั่งที่ออกโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ 611/2554 ลงวันที่ 20 กันยายน 2554
2014	18 (189ปท.)	ด้านการชำระภาษี : กฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคม พ.ศ. 2556 กำหนดให้ลดอัตราเงินสมทบนายจ้างและผู้ประกันตนจากเดิมในอัตราร้อยละ 5 เป็นฝ่ายละร้อยละ 4 ของค่าจ้าง
2015	26 (189ปท.)	ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง : กรุงเทพมหานคร ได้มีการจัดตั้งศูนย์ให้บริการ ขออนุญาตก่อสร้างแบบเบ็ดเสร็จ ณ สำนักงานเขต และได้มอบอำนาจให้สำนักงานเขตสามารถพิจารณาอนุญาตที่สูงตั้งแต่ 8 ชั้นลงมาเพื่อความเร็วในการพิจารณาขออนุญาตก่อสร้าง

5. การวิเคราะห์โอกาสในการปรับปรุงของประเทศไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย ตามรายงานผลการวิจัย เรื่อง Doing Business ของธนาคารโลก

จากการศึกษาข้อมูลผลการจัดอันดับของประเทศไทยตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business 2015 พบว่า ในตัวชี้วัดทั้ง 10 ด้าน ตามวงจรธุรกิจ ประเทศไทยมีโอกาสในการปรับปรุงที่สำคัญ ดังนี้

ด้าน	ประเด็นการวัด	โอกาสในการปรับปรุง
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และทุนจดทะเบียนขั้นต่ำในการจัดตั้งบริษัทจำกัด	- เป็นด้านที่มีการปฏิรูปการบริการ และสามารถลดขั้นตอนลงจาก 5 ขั้นตอน เหลือ 4 ขั้นตอน เนื่องมาจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าร่วมกับกรมสรรพากร สำนักงานประกันสังคม กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ดำเนินการรวมขั้นตอนการนำส่งสำเนาข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานไว้ในกระบวนการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ทำให้ธุรกิจสามารถจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท พร้อมได้เลขทะเบียนนิติบุคคล เลขประจำตัวผู้เสียภาษี และเลขที่บัญชีนายจ้าง และยื่นสำเนาข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ ณ จุดเดียว - ประเทศไทยยังคงมีระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการสูง ซึ่งระยะเวลาที่ใช้มากที่สุด คือ ระยะเวลาในการอนุมัติข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ใช้เวลามากถึง 21 วัน จากเวลารวม 27.5 วัน
2. ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย ที่เป็นทางการในการขออนุญาตก่อสร้างคลังสินค้า	ระยะเวลาในการขออนุญาตก่อสร้าง (นับตั้งแต่การยื่นคำขอจนถึงการเปิดใช้อาคาร) รวมถึงติดตั้งน้ำประปานั้นถึง 113 วัน ทั้งนี้ เป็นผลมาจาก 3 ขั้นตอนที่ใช้ระยะเวลามาก ได้แก่ ขั้นตอนการขอใบอนุญาตก่อสร้าง ซึ่งใช้ระยะเวลาถึง 45 วัน ขั้นตอนการแจ้งชื่อผู้ควบคุมงานภายหลังได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง ใช้ระยะเวลา 30 วัน และขั้นตอนการตรวจสอบและรับรองการใช้อาคารเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ ใช้เวลา 30 วัน
3. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย ในการในการขอตัดตั้งไฟฟ้า	ระยะเวลาในการยื่นคำขอติดตั้งไฟฟ้าและเชื่อมต่อไฟฟ้าภายนอกจนถึง 35 วัน
4. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย ในการโอนทรัพย์สิน	ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนทรัพย์สินสูงถึง ร้อยละ 6.3 (ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียน ร้อยละ 2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 1 และภาษีธุรกิจเฉพาะ ร้อยละ 3.3)
5. ด้านการได้รับสินเชื่อ	กฎหมายเกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นหลักประกัน และระบบการจัดเก็บข้อมูลเครดิต	การวัดผลในด้านนี้ ธนาคารโลกจะวัดใน 2 ดัชนี ซึ่งประเทศไทยยังขาดคะแนนในประเด็น ดังนี้ 1. ด้านความแข็งแกร่งของสิทธิทางกฎหมาย (3 คะแนน เต็ม 12 คะแนน) ขาดคะแนน ในเรื่องดังนี้ (1) ขาดการบูรณาการหรือรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความ

ด้าน	ประเด็นการวัด	โอกาสในการปรับปรุง
		ปลอดภัยทางการเงินเพื่อบังคับใช้ให้มีความเท่าเทียมต่อสิทธิประโยชน์ที่มีหลักประกันในสินทรัพย์หมุนเวียนที่ยังเหลืออยู่ (2) กฎหมายไม่อนุญาตให้ธุรกิจใช้หลักประกันที่ไม่ต้องส่งมอบการครอบครองเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนเพียงประเภทเดียว เช่น ลูกหนี้การค้า หรือสินค้าคงเหลือ โดยไม่ต้องมีการระบายรายละเอียดของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้น (3) กฎหมายไม่อนุญาตให้ธุรกิจใช้หลักประกันที่ไม่ต้องส่งมอบการครอบครองเป็นทรัพย์สินทั้งหมดของธุรกิจ โดยไม่ต้องมีการระบายรายละเอียดของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้น (4) สิทธิในหลักประกันไม่ครอบคลุมไปถึงทรัพย์สินที่จัดหาได้ในอนาคต รวมถึงสินค้า และสินค้าทดแทนสินค้าเดิมอื่น (5) ไม่มีหน่วยงานจดทะเบียนหลักประกันที่เป็นหน่วยงานเดียวกันทั่วประเทศ ตามประเภทของทรัพย์สิน โดยมีการจัดดัชนีตามชื่อของผู้ให้สิทธิในหลักประกัน (6) ไม่มีการแจ้งหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินที่เหลืออยู่เพื่อความเท่าเทียมในการจดทะเบียนหลักประกันเพิ่มเติม (7) หลักทรัพย์ค้ำประกันที่เหลืออยู่ไม่สามารถจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก และสืบค้นผ่านระบบออนไลน์โดยบุคคลที่ 3 (8) ไม่มีการกำหนดสิทธิให้เจ้าหนี้ที่มีหลักประกันไม่ต้องพักการชำระหนี้ เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ (9) กฎหมายไม่อนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายตกลงให้เจ้าหนี้สามารถบังคับสิทธิในหลักประกันนอกกระบวนการศาลได้และกฎหมายอนุญาตให้เจ้าหนี้ที่มีหลักประกันที่จะขายหลักประกันผ่านการประมูลภาครัฐและภาคเอกชน 2. ด้านความลึกของข้อมูลเครดิต (6 คะแนน เต็ม 8 คะแนน) ขาดคะแนน ในเรื่องดังนี้ (1) ประเทศไทยยังไม่มีการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลผู้ค้าปลีกและข้อมูลจากบริษัทผู้ให้บริการสาธารณูปโภคเนื่องจากขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในประเทศไทย ได้จำกัดประเภทของสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก ซึ่งผู้ค้าปลีกและบริษัทผู้ให้บริการสาธารณูปโภคไม่ถือเป็นสถาบันการเงินที่จะเป็นสมาชิกอันจะส่งข้อมูลให้บริษัทข้อมูลเครดิตจัดเก็บได้ (2) ยังไม่มีการให้บริการคะแนนเครดิตโดยเครดิตบูโรไม่ว่าของรัฐหรือเอกชนแก่ธนาคารและสถาบันการเงินและสถาบันการเงินให้ช่วยในการวิเคราะห์ลูกค้าผู้กู้ได้ดียิ่งขึ้น แต่ปัจจุบันบริษัทข้อมูลเครดิตได้พัฒนาระบบสำหรับการ

ด้าน	ประเด็นการวัด	โอกาสในการปรับปรุง
		ให้บริการคะแนนเครดิตเรียบร้อยแล้วแต่ยังไม่ได้เริ่มให้บริการแก่สถาบันการเงิน เนื่องจากอยู่ระหว่างการพิจารณาออกประกาศกำหนดแนวทางการให้บริการคะแนนเครดิตแก่สถาบันการเงินโดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต
6. ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน	สิทธิของผู้ถือหุ้นเสียงข้างน้อยในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน (related-party transactions) และการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance)	การวัดผลในด้านนี้ ธนาคารโลกจะวัดใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล 2) ดัชนีความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยกรรมการบริษัท 3) ดัชนีความง่ายในการฟ้องร้องของผู้ถือหุ้น 4) ดัชนีสิทธิของผู้ถือหุ้น 5) ดัชนีความแข็งแกร่งของโครงสร้างการบริหารจัดการบริษัทที่ดี 6) ดัชนีความโปร่งใสในการบริหารจัดการบริษัท ซึ่งประเทศไทยยังขาดคะแนนในหลายประเด็น อาทิ <u>ดัชนีสิทธิของผู้ถือหุ้น</u> ยังขาดการดำเนินการในเรื่อง ดังนี้ 1) ผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนและบริษัทจำกัดต้องสามารถขอแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัทด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง (51%) แต่กฎหมายไทยกำหนดให้ทั้งกรณีบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดต้องใช้มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าสามในสี่ (75%) 2) ผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดจำนวน 10% จะต้องสามารถเรียกประชุมวิสามัญได้ แต่กฎหมายไทยกำหนดให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดต้องรวมตัวกันให้ได้ 20 % จึงจะสามารถเรียกประชุมวิสามัญได้ <u>ดัชนีความแข็งแกร่งของโครงสร้างการบริหารจัดการบริษัทที่ดี</u> 1) คณะกรรมการของบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดต้องมีกรรมการอิสระประกอบอยู่ด้วย แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้กำหนดให้บริษัทจำกัดจะต้องจัดให้มีกรรมการอิสระ 2) บริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดต้องมี audit committee แยกต่างหาก แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้กำหนดให้บริษัทจำกัดจะต้องจัดให้มี audit committee 3) ผู้ที่เข้าครอบงำกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดตั้งแต่ 50% ขึ้นไป จะต้องทำคำเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดของ

ด้าน	ประเด็นการวัด	โอกาสในการปรับปรุง
		บริษัทจากผู้ถือหุ้นเดิม แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้กำหนดให้ผู้เข้าครอบงำกิจการของบริษัทจำกัดตั้งแต่ 50% ขึ้นไป จะต้องทำข้อเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัทจากผู้ถือหุ้นเดิม 4) ทั้งบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดจะถือหุ้นไขว้ระหว่างกันได้ไม่เกิน 10 % แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติจำกัดเรื่องการถือหุ้นไขว้ของบริษัทจำกัด ดัชนีความโปร่งใสในการบริหารจัดการบริษัท ยังขาดการดำเนินการในเรื่อง ดังนี้ 1) ทั้งบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดจะต้องเปิดเผยรายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (ถือหุ้นตั้งแต่ 10% ขึ้นไป) แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้กำหนดให้บริษัทจำกัดจะต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว 2) ทั้งบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดจะต้องเปิดเผยข้อมูลของกรรมการเกี่ยวกับอำนาจในการบริหารจัดการบริษัทอื่น และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประสบการณ์ทำงานของคณะกรรมการบริษัท แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้กำหนดให้บริษัทจำกัดต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว 3) ทั้งบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดจะต้องเปิดเผยคำตอบแทนรายบุคคลของผู้จัดการ แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้กำหนดให้บริษัทจำกัดต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว
7. ด้านการชำระภาษี	จำนวนประเภทภาษีที่บริษัทเอกชนต้องจ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นชำระภาษี และอัตราภาษีโดยรวมทุกประเภทภาษี	จำนวนครั้งในการชำระภาษี และระยะเวลาในการชำระภาษีสูง (22 ครั้งต่อปี และ 264 ชั่วโมงต่อปี) ซึ่งเป็นผลมาจากผู้ประกอบการต้องชำระภาษีและค่าธรรมเนียมให้รัฐ หลายประเภท (12 ประเภท ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล เงินสมทบประกันสังคม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีน้ำมัน ภาษีโฆษณา กองทุนเงินทดแทน ภาษिरถยนต์ อากรแสตมป์ ภาษีดอกเบียร์ ภาษีจากการใช้จ่ายเงินโดยเช็ค ภาษีการโอนทรัพย์สิน และภาษีมูลค่าเพิ่มและต่างแยกหน่วยงานในการจัดเก็บ และจำนวนครั้ง ของการจ่ายค่าธรรมเนียมให้รัฐที่มากที่สุด คือ การจ่ายเงินสมทบประกันสังคมที่มีจำนวน 12 ครั้งต่อปี)
8. ด้านการค้าระหว่างประเทศ	เอกสารที่ต้องใช้ ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายในการนำเข้า-ส่งออกสินค้าทางเรือ	ระยะเวลาในกระบวนการนำเข้า และส่งออก รวมทั้ง ค่าใช้จ่ายโดยรวมในการนำเข้า-ส่งออก ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทางศุลกากรการจัดการ ณ ท่าเรือ ค่าขนส่งภายในประเทศอยู่ในอัตราที่สูง

ด้าน	ประเด็นการวัด	โอกาสในการปรับปรุง
9. ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง	ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย ในการระงับข้อพิพาททางแพ่ง	ระยะเวลาที่กระบวนการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง ประกอบด้วย การยื่นคำร้อง การพิจารณาคดี และการบังคับคดี ใช้เวลานานถึง 440 วัน
10. ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย	ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และอัตราเงินที่ได้คืน ในคดีล้มละลาย และความแข็งแกร่งของกรอบการทำงานในกระบวนการล้มละลาย	ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการล้มละลาย (รวมรวมจำหน่าย และแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้) นานถึง 2 ปี 7 เดือน และอัตราที่เจ้าหนี้จะได้รับชำระเงินคืนต่ำ (ร้อยละ 42.3) อีกทั้งในปี ค.ศ. 2015 ธนาคารโลกได้กำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติมในเรื่องความแข็งแกร่งของกรอบการทำงานในกระบวนการล้มละลาย ซึ่งวัด 4 มิติ คือ 1) การเริ่มต้นกระบวนการล้มละลาย 2) วิธีการบริหารทรัพย์สินของลูกหนี้ 3) กระบวนการอนุมัติสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ 4) สิทธิของเจ้าหนี้ในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการล้มละลาย

6. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2557 เรื่อง รายงานผลการจัดอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก (Doing Business 2015)

ตามที่ธนาคารโลกได้จัดทำรายงานผลการวิจัย เรื่อง Doing Business เพื่อจัดอันดับความยาก-ง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งประเทศไทยได้รับการจัดอันดับในรายงานดังกล่าวมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548 ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน และผลการจัดอันดับล่าสุดในรายงาน Doing Business 2015 ประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 26 จาก 189 ประเทศ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้รายงานผลการจัดอันดับดังกล่าว และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ผลการจัดอันดับฯ ของประเทศไทยดีขึ้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2557 ได้มีมติรับทราบผลการจัดอันดับและให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามข้อเสนอแนวทางการดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นผลสำเร็จ

ด้าน	มาตรการที่ดำเนินการได้ทันที (3เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการในระยะต่อไป (6เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการให้ยั่งยืน (12เดือน)
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	ลดระยะเวลาการอนุมัติข้อบังคับการทำงานจาก 21 วัน เหลือ 18 วัน (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)		พัฒนาการจดทะเบียนธุรกิจผ่านระบบออนไลน์ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)
2. ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง	ลดระยะเวลาการขออนุญาตก่อสร้างอาคารจาก 113 วัน เหลือ 83 วัน (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรุงเทพมหานคร)	ลดระยะเวลาการติดตั้งประปาขนาดมาตรวัดน้ำไม่เกิน 1 นิ้ว จาก 5 วัน เหลือ 3 วัน (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: การประปานครหลวง)	ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบในการก่อสร้างอาคารเช่นพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522ให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับการคุ้มครองประชาชนจากการก่อสร้างที่ผิดพลาดปรับปรุงกฎหมายให้สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมโยธาธิการและผังเมือง)
3. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า		ลดระยะเวลาในการรับคำร้องขอติดตั้งไฟฟ้าและการเชื่อมต่อไฟฟ้าภายนอกจาก 35 วัน เหลือ 32 วัน (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: การไฟฟ้านครหลวง)	ศึกษาและพัฒนาระบบที่สร้างความน่าเชื่อถือของการจ่ายไฟฟ้าเช่น ระยะเวลาที่ไฟดับ ความถี่ที่เกิดไฟฟ้าดับ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: การไฟฟ้านครหลวง)

ด้าน	มาตรการที่ดำเนินการ ได้ทันที (3เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ในระยะต่อไป (6เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ให้ยั่งยืน (12เดือน)
4. ด้านการ จดทะเบียน ทรัพย์สิน		ปรับปรุงระบบคุณภาพ การจัดการที่ดิน เช่น ความ น่าเชื่อถือของข้อมูลในเอกสาร ที่ดิน การเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับที่ดินต่อสาธารณะ ความครอบคลุมของระบบ แผนที่ที่ดินเพื่อคุ้มครองสิทธิ ในทรัพย์สินวิธีการแก้ปัญหา ข้อพิพาทในที่ดิน เป็นต้น (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมที่ดิน)	1. ศึกษาความเป็นไปได้ในการ ลดค่าธรรมเนียมการ จดทะเบียนทรัพย์สิน 2. พัฒนาระบบแผนที่ที่ดินให้ เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรม ที่ดิน)
5. ด้านการได้รับ สินเชื่อ	เร่งรัดพิจารณาออก ประกาศกำหนดแนว ทางการให้บริการคะแนน เครดิตแก่สถาบันการเงิน โดยคณะกรรมการ คุ้มครองข้อมูลเครดิต (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: ธนาคารแห่งประเทศไทย/ บริษัทข้อมูลเครดิต แห่งชาติจำกัด)	ออกประกาศกำหนดให้ ผู้ค้าปลีกและบริษัทผู้ ให้บริการสาธณูปโภค เป็นสถาบันการเงินตาม กฎหมายว่าด้วยการ ประกอบข้อมูลเครดิต เพื่อให้จัดเก็บและ เผยแพร่ข้อมูลผู้ค้าปลีก และข้อมูลจากบริษัทผู้ ให้บริการสาธณูปโภคได้ โดยเริ่มจากผู้ให้บริการ โทรศัพท์มือถือเป็น อันดับแรกก่อน (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: ธนาคารแห่งประเทศไทย/ บริษัทข้อมูลเครดิต แห่งชาติ จำกัด)	เร่งรัดการออกพระราชบัญญัติ หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ..... เพื่อสร้างระบบการบังคับ หลักประกันที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการขอ และให้สินเชื่อ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง)
6. ด้านการ คุ้มครอง ผู้ลงทุน			1. แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งในสิทธิ ของผู้ถือหุ้น อาทิ ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535ในประเด็นดังนี้ - ให้ผู้ถือหุ้นสามารถขอ ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับ

ด้าน	มาตรการที่ดำเนินการ ได้ทันที (3เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ในระยะต่อไป (6เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ให้ยั่งยืน (12เดือน)
			ธุรกรรมการซื้อขายของบริษัทได้ - ให้สิทธิผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 สามารถขอให้แต่งตั้งผู้ตรวจสอบเพื่อทำการตรวจสอบกิจการของบริษัทได้ - ผู้ถือหุ้นสามารถขอแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัทด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง - ผู้ถือหุ้นจำนวน 10% สามารถเรียกประชุมวิสามัญได้ 2. ศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างการบริหารจัดการบริษัทที่ดีและความโปร่งใสในการบริหารจัดการบริษัท ในประเด็นดังนี้ - กำหนดให้คณะกรรมการของบริษัทจำกัดจะต้องจัดให้มีการอิสระประกอบอยู่ด้วย - กำหนดให้บริษัทจำกัดต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) - กำหนดให้ผู้เข้าครอบงำกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดตั้งแต่ 50% ขึ้นไป จะต้องทำคำเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัทจากผู้ถือหุ้นเดิม - กำหนดบทบัญญัติในการถือหุ้นไว้ระหว่างกันได้ไม่เกิน 10% - กำหนดให้บริษัทจำกัดจะต้องเปิดเผยรายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (ถือหุ้นตั้งแต่ 10% ขึ้นไป) - กำหนดให้บริษัทจำกัดเปิดเผยข้อมูลของกรรมการ

ด้าน	มาตรการที่ดำเนินการ ได้ทันที (3เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ในระยะต่อไป (6เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ให้ยั่งยืน (12เดือน)
			เกี่ยวกับอำนาจในการบริหาร จัดการบริษัทอื่น และข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ทำงานของคณะกรรมการบริษัท - กำหนดให้บริษัทจำกัดจะต้อง เปิดเผยค่าตอบแทนรายบุคคล ของผู้จัดการ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงาน กสท./กรมพัฒนา ธุรกิจการค้า)
7. ด้านการ ชำระภาษี	กำหนดมาตรการจูงใจให้ นายจ้างยื่นเงินสมทบ ประกันสังคมผ่านระบบ ออนไลน์มากกว่าร้อยละ 50 (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานประกันสังคม)	ปรับแบบฟอร์มหรือ ลดจำนวนเอกสารที่ต้องใช้ ในการชำระภาษีเพื่อลด ระยะเวลาในการเตรียม เอกสารของผู้ประกอบการ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมสรรพากร/สำนักงาน ประกันสังคม)	1. ปรับปรุงกระบวนการ เตรียมการก่อนการยื่นภาษี (หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กรมสรรพากร/สำนักงาน ประกันสังคม)ประกันสังคม) 2. พัฒนาระบบการหลังการ ยื่นภาษี (หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กรมสรรพากร/สำนักงาน ประกันสังคม) 3. ปรับปรุงระบบการรายการ งบการเงินระหว่าง กระทรวงการคลังและ กระทรวงพาณิชย์ให้เป็นระบบ เดียวกัน เพื่อลดเอกสาร ประกอบของผู้ประกอบการใน การชำระภาษี (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมสรรพากร/กรมพัฒนา ธุรกิจการค้า)
8. ด้านการ ค้าระหว่าง ประเทศ		1)ลดระยะเวลาการจัดการ ณ ท่าเรือในการ นำเข้า จาก 2วัน เหลือ 1วัน และการส่งออก จาก 3วัน เหลือ 1วัน (หน่วยงานหลัก : กรมศุลกากร/การทำเรือ	1) เร่งรัดให้ส่วนราชการที่มี หน้าที่ในการออกใบอนุญาต/ ใบรับรอง จัดทำระบบการ เชื่อมโยงการยื่นข้อมูลเกี่ยวกับ การนำเข้า-ส่งออกผ่านระบบ National Single Window : NSW (B to G) เพื่อให้สามารถ

ด้าน	มาตรการที่ดำเนินการ ได้ทันที (3เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ในระยะต่อไป (6เดือน)	มาตรการที่ดำเนินการ ให้ยั่งยืน (12เดือน)
		แห่งประเทศไทย) 2) ผลักดันและสนับสนุน ให้เกิดการเชื่อมโยงการ ติดต่อธุรกรรมทางการค้า ของภาคเอกชนในรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์ (B to B) (หน่วยงานหลัก : กรมศุลกากร)	เชื่อมโยงข้อมูลในระบบ NSW ได้อย่างเต็มรูปแบบ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมศุลกากร) 2) เร่งรัดติดตามการเชื่อมโยง ข้อมูลการอนุญาต/ใบรับรองใน ระบบ NSW และการผ่านพิธี การส่งออกและนำเข้าของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง 36 หน่วยงาน (G to G) ให้ครบถ้วน (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมศุลกากร)
9. ด้านการบังคับ ให้เป็นไปตาม ข้อตกลง	ลดระยะเวลาในการ บังคับคดี อาทิ การแก้ไข ประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่งโดยให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีขาย ทอดตลาดทรัพย์สินได้โดย ไม่ต้องอนุญาตศาลก่อน ทุกราวไป (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมบังคับคดี)		พัฒนาคุณภาพของระบบการ พิจารณาคดีเช่น การยื่นฟ้อง การบริหารงานคดีทาง อิเล็กทรอนิกส์ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานศาลยุติธรรม)
10. ด้านการ แก้ปัญหา การล้มละลาย		พัฒนาระบบการ ล้มละลาย เช่น สิทธิของ ลูกหนี้และเจ้าหนี้ ในการเริ่มดำเนินการชำระ บัญชี การบริหารทรัพย์สิน ของลูกหนี้ การให้สินเชื่อภายหลัง กระบวนการล้มละลาย กระบวนการอนุมัติสำหรับ การปรับโครงสร้างหนี้ สิทธิ ของเจ้าหนี้ในการเข้ามามี ส่วนร่วมในกระบวนการ ล้มละลาย เป็นต้น (หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กรมบังคับคดี)	1. ศึกษาและพิจารณาแก้ไข พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เพื่อลดระยะเวลา การได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ 2. พัฒนาระบบล้มละลาย อิเล็กทรอนิกส์ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมบังคับคดี)

ประเด็นหลักของการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศไปสู่เป้าหมาย คือ ความสามารถในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทุกด้านที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับประเทศและความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนทั้งทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ (Natural Endowments) และความเหมาะสมของสถานที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Location) ซึ่งเป็นต้นทุนเดิมที่เป็นความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ของประเทศมาสร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Competitive Advantage) ให้เกิดขึ้น ซึ่งต้องพัฒนาควบคู่ไปกับทักษะแรงงาน องค์ความรู้ และโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ความสำเร็จ จึงจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมทั้งการให้ความสำคัญต่อการปรับโครงสร้างการผลิตและการค้าให้สอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทักษะและองค์ความรู้ของคน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การบริหารจัดการ และการยกระดับคุณภาพโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธุรกิจชุมชน ควบคู่ไปกับการปรับระบบการเจรจาการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศให้มีเอกภาพสร้างอำนาจต่อรองและขยายศักยภาพการลงทุนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาคควบคู่ไปกับการใช้ศักยภาพที่มีอยู่ด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนา อาจกล่าวได้ว่ากลไกขับเคลื่อนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน คลอบคลุมตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับบุคคลในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ดังนั้น ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง คือ การพัฒนาเศรษฐกิจมหภาคให้เอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเสริมสร้างประสิทธิภาพภาคเอกชนเพื่อยกระดับสู่การผลิตฐานนวัตกรรม รวมทั้ง การพัฒนาคุณภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ โดยควบคู่ไปกับการสร้างความเข้าใจสาระของยุทธศาสตร์ฯ และวิธีการขับเคลื่อนซึ่งมุ่งสร้างความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมที่ร่วมกันพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แม้ว่าในระยะที่ผ่านมา การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน IMD WEF และ World Bank ในแต่ละปี จะมีเพียงสถาบัน IMD ซึ่งใช้ข้อมูลจากรายงานสถิติโดยตรงจากหน่วยงานภาครัฐในประเทศ แต่ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านกระบวนการจัดเก็บข้อมูล รวมทั้งคำนิยาม (Definition) ที่ใช้ในเกณฑ์การจัดอันดับ (Criteria) ของสถาบัน IMD WEF และ World Bank จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับ หน่วยงานภาครัฐในการศึกษากระบวนการจัดอันดับด้านต่างๆ ของประเทศไทยเพื่อให้เกิดความชัดเจนทั้งในด้านเกณฑ์ชี้วัดที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออันดับของประเทศไทยในแต่ละปี ซึ่งข้อมูลเชิงวิเคราะห์จะเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ระหว่างภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อร่วมกันสนับสนุนและผลักดันการดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป